

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України
Освітня програма	37454 Педіатрія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	228 Педіатрія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37454
Назва ОП	Педіатрія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	228 Педіатрія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Токарчук Надія Іванівна, Брезицька Дануся Михайлівна, Крячкова Лілія Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	10.04.2023 р. – 12.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-Pediatriciya-.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Programa-vizytu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія» у у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (ТНМУ) має на меті підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі охорони здоров'я дітей та підлітків, здатних розв'язувати комплексні проблеми та проводити оригінальні самостійні наукові дослідження в педіатрії, здійснювати науково-педагогічну діяльність. Експертна група (ЕГ) на підставі проведення акредитаційної експертизи у дистанційному режимі, аналізу відомостей самооцінювання (СО) та додаткових документів, наданих закладом вищої освіти (ЗВО) на запит, вважає, що ОНП демонструє в цілому відповідність наявним вимогам за усіма критеріями. Виявлені недоліки є несуттєвими, не мають системного характеру та можуть бути оперативно виправлені.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі освітньо-наукової програми чітко сформульовані та узгоджені з місією і стратегією розвитку ТНМУ. Структура, зміст, набір компетентностей та програмних результатів навчання (ПРН) освітньо-наукової програма дотичні до потреб здобувачів третього рівня вищої освіти, внутрішніх (академічний персонал) та зовнішніх (роботодавці, професійні асоціації, громадські фахових об'єднання тощо) стейкхолдерів, сформовані у відповідності до вимог чинного законодавства, галузевих і регіональних потреб. ОНП підпорядкована набуттю необхідного комплексу програмних результатів навчання та компетентностей, як у контексті практичної педіатрії, так і в форматі науково-педагогічної діяльності. Всебічна підготовка аспірантів відповідає їх практичним і науковим інтересам та досягається за рахунок формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, вибором оптимальних форм і методів навчання, дотриманням принципів академічної свободи, запровадженням системи забезпечення якості освіти та політики академічної доброчесності. ЗВО всіляко популяризує академічну доброчесність, а її дотримання є однією із ключових цінностей ТНМУ. ЗВО підтримує і заохочує здобувачів отримувати нові знання і досвід через неформальну освіту, через участь у міжнародних проєктах та дослідженнях, що фінансуються МОЗ України, сприяє інтеграції академічної спільноти та аспірантів в міжнародну наукову спільноту. Залучення освітнього процесу за ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, закордонних фахівців суттєво підсилює конкурентоздатність ОНП. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньо-наукової програми, шляхом надання безкоштовного доступу здобувачам до власної матеріально-технічної бази (МТБ), до клінічних баз університету, до сучасного центру стимуляційного навчання, до повнотекстових наукометричних баз даних, до можливості публікації отриманих результатів у 2-х фахових науково-практичних журналах ТНМУ (категорія В, спеціальність 228). Рівень науково-педагогічного персоналу (НПП) відповідає академічній та професійній кваліфікації, що сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання ОНП. Наявна критична маса дослідників, які спільно працюють над однією науковою проблематикою, що дозволяє формувати фахові разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів. ЗВО, використовуючи систему надбавок та премій, рейтингів, курсів підвищення кваліфікації, тренінгів, грантової підтримки, сприяючи публікаційній активності та проведенню власних міжнародних конференцій, забезпечує різні форми підвищення кваліфікації і сприяє професійному розвитку НПП. ТНМУ має матричну структуру управління якістю, що сприяє розбудові культури якості у ЗВО, безперервному процесу поліпшення якості освіти з урахуванням рекомендацій НАЗЯВО. До інноваційних заходів забезпечення якості можна віднести інтеграцію різних освітніх програм ЗВО, створення школи гарантів та наукових керівників, що виникли за рекомендаціями експертів після акредитації інших освітніх програм.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Виявлено ряд слабких сторін в розрізі окремих підкритеріїв, що суттєво не впливають на загальну якість реалізації ОНП та пов'язані із: технологією вступу до аспірантури; процедурами залучення академічного персоналу та роботодавців до удосконалення ОНП; врахуванням потреб різних категорій здобувачів; зворотним зв'язком із зацікавленими сторонами після громадського обговорення проєктів ОНП; структурою ОНП та контрольними заходами до її реалізації. Надано рекомендації, які на думку ЕГ, призведуть до підвищення якості ОНП, серед яких: адміністрації ЗВО у 2023-2024 н.р. оптимізувати процедуру вступу до аспірантури шляхом об'єктивізації критеріїв оцінювання презентацій дослідницьких пропозицій, впровадження співбесіди зі здобувачами при вступі; до початку наступного анкетування стейкхолдерів відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти переглянути анкети для роботодавців та розробити і запровадити анкети для опитування НПП щодо удосконалення ОНП «Педіатрія», після проведення відповідних процедур, оприлюднювати на веб-сайті ЗВО результати анкетування НПП та пропозиції отримані під час громадського обговорення проєкту ОНП; протягом наступного навчального року менеджменту ЗВО завершити розгляд питання щодо створення ради роботодавців, долучити здобувачів до самостійної перевірки власних робіт на плагіат, розробити заходи щодо забезпечення освітніх потреб здобувачів з вадами зору та батьків з малими дітьми; гаранту ОНП та НПП з групи її забезпечення до початку наступного навчального року оптимізувати структуру ОНП з розділенням вибіркового навчальних дисципліни на складові з набуття аспірантом необхідних компетентностей (загальнонаукових, мовних, універсальних навичок дослідника, професійної підготовки), розділенням вибіркового компоненти (ВК) 11 «Сучасні наукові дослідження з дитячої кардіоревматології» на окремі дисципліни «дитяча кардіологія» та «дитяча ревматологія», виділенням однієї освітньої компоненти (ОК) з більшою кількістю кредитів ЄКТС, присвяченої формуванню навичок статистичної

обробки даних, розширенням кількості іспитів у вигляді контрольних заходів для нормативних ОК професійної підготовки і набуття універсальних навичок дослідника, переглянути робочі програми і силабуси та вилучити неактуальні положення і посилання; відділу аспірантури на своєму сайті створити сторінку даної ОНП з розміщенням усієї актуальної і дотичної до неї інформації чи посилання на неї – інформації про гаранта, версій ОНП, навчальні плани, розклади занять, робочі програми та силабуси нормативних і вибіркових дисциплін тощо. ЕГ зазначає, що в ОНП наявні перспективи розвитку та удосконалення шляхом розширення міжнародної мобільності аспірантів, підготовки іноземних здобувачів, продовження системної роботи щодо імплементації політики академічної доброчесності, формування змін до ОНП на підставі регламентуючих галузевих документів регіонального спрямування та інші.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою і цілями ОНП «Педіатрія» є «підготовка висококваліфікованих фахівців для системи охорони здоров'я у галузі педіатрії шляхом забезпечення надання освітніх послуг належної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності; розвиток фундаментальної і прикладної науки в області педіатрії; навчання фахівців, здатних до надання високотехнологічної медичної допомоги та розробки нових діагностичних і лікувальних технологій; створення для аспірантів умов для саморозвитку, самореалізації і духовного пошуку, що є запорукою формування високоосвічених, вільних, демократичних і національно свідомих людей», що повною мірою корелює із заявленою Місією (<http://surl.li/bhelj>) – «підготовка висококваліфікованих фахівців для системи охорони здоров'я України і зарубіжжя...» та стратегією ЗВО (<http://surl.li/bhell>) – «забезпечення якості освітніх послуг відповідно до міжнародних стандартів...». Цілі ОНП також є чіткими, конкретними, послідовними, відповідають основній меті освітньої діяльності університету, пріоритетним принципам розвитку вищої освіти в Україні, зокрема у підготовці висококваліфікованих наукових фахівців для науково-дослідної діяльності в якості викладацьких та наукових кадрів ЗВО та науково-дослідних установ у галузі охорони здоров'я, зокрема в педіатрії; конкурентоспроможних на вітчизняному та світовому науковому просторі відповідно до міжнародних стандартів, що відображено і в Політиці забезпечення якості освітньої, наукової діяльності та якості вищої освіти ЗВО (<http://surl.li/bhelh>). Унікальність ОНП, задекларована у відомостях самооцінювання (СО) є нормою, що визначена нормативними законодавчими документами, зокрема можливість поєднання навчання в аспірантурі з практичною діяльністю у лікувальних закладах або з науково-педагогічною діяльністю у ЗВО відповідає Постанові КМУ №261 від 23.03.2016 р. із доповненням згідно з Постановою КМУ №283 від 03.04.2019, п.14 «Права та обов'язки аспіранта»; можливість долучатися до розробки наукових проєктів, у тому числі міжнародних відповідає ст. 62 п.9 Закону України «Про вищу освіту»; розширювати знання та власні дослідницькі можливості відповідає ст. 62 п.9, 10, 17 Закону України «Про вищу освіту». Викладання за даною ОП проводиться лише українською мовою. У перспективах розвитку ЗВО враховані можливості подальшого вдосконалення ОП за рахунок реалізації академічної мобільності, розвитку інтеграції із зарубіжними університетами за педіатричними напрямками (зустрічі із гарантом, адміністрацією ЗВО).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами аналізу відомостей СО, веб ресурсів ЗВО, під час зустрічей зі здобувачами, НПП, роботодавцями, іншими стейкхолдерами (ГО «Сяйво Духу», відкрита зустріч) ЕГ встановила, що цілі та ПРН, структура і змістове наповнення ОНП сформульовані з урахуванням позицій та потреб, як здобувачів, академічної спільноти, так і потенційних роботодавців. В 2017 р. у ЗВО розроблена ОНП зі спеціальності «Педіатрія», а у 2020 р. відбувся її перегляд відповідно до рекомендацій, наданих при акредитації інших ОНП, отриманих рецензій. У 2021 р. на засіданні робочої групи прийнято рішення щодо розширення групи для розробки і перегляду ОНП із включенням усіх стейкхолдерів та врахуванням рекомендацій рецензентів. Черговий перегляд ОНП відбувся у 2022 р. за результатами громадського обговорення та із урахуванням досвіду інших ОНП (відомості СО; зустрічі з гарантом та адміністративним персоналом). Процес розробки ОНП в ЗВО передбачає 4-ри послідовні етапи, включно із громадським обговоренням проєкту ОНП на сайті Університету (<http://surl.li/ejvzu>), однак без розміщення на сайті ЗВО пропозицій, отриманих під час громадського обговорення. З метою удосконалення ОНП розробляється система оцінювання її якості за участі всіх стейкхолдерів, що є 5-м етапом (<http://surl.li/bylclj>), однак не проводилося окреме

опитування академічного персоналу, задіяного у викладанні ОНП «Педіатрія». Відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти створене посилання, на яке є можливість надання пропозицій усім зацікавленим (eQ-sector@tdmu.edu.ua). Під час зустрічей з фокус-групами стейкхолдерів ними було підтверджено їх активну участь у створенні даної ОНП на всіх етапах. Зокрема, здобувач Панченко О.І. та випускниця ОНП Шульгай А.-М.А. входять до складу проектної групи ОНП. При перегляді ОНП у 2022 р. були враховані пропозиції здобувачів, викладачів та роботодавців (відомості СО; <http://surl.li/gcver>). На сайті ЗВО є спеціально розроблена форма для опитування роботодавців (<http://surl.li/ceuyo>). До створення ОНП «Педіатрія» було залучено професійні громадські організації, зокрема «Асоціацію неонатологів», «Асоціацію педіатрів», пацієнтські громадські організації («Сяйво духу», «Рідкісні імунні захворювання») (відомості СО; зустрічі із НПП, відкрита зустріч). Роботодавці на зустрічі з ЕГ (зустріч 4) відмітили, що за змістом ОНП є актуальною, забезпечує отримання здобувачами високого рівня теоретичної і практичної фахової підготовки. У Вченій раді ТНМУ інтереси роботодавців за ОНП «Педіатрія» представляють НПП ЗВО. У перспективі ЗВО заплановано створення Ради роботодавців (зустріч 4), що сприятиме дієвому рекомендаційному механізму впливу на ОНП та дієвій допомозі щодо об'єктивного моніторингу ринку праці, адаптації цілей та програмних результатів навчання відповідно до викликів часу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Вимоги ринку праці сфокусовані на насичення галузі практичної ОЗ достатньою кількістю професійних кадрів, зокрема «Аналітичний звіт щодо професійно кваліфікаційного прогнозування в Україні» (<https://cutt.ly/foeTOKI>) за 2017 рік показав зростання попиту на працівників сфери ОЗ до 2025 р. Основним роботодавцем випускників даної ОНП є ТНМУ, оскільки готує якісні науково-педагогічні кадри. ОНП «Педіатрія» створювалась і розвивалась в умовах пандемії COVID-19 та повномасштабної війни в Україні, що загострило необхідність підготовки висококваліфікованих кадрів у медицині, в тому числі в педіатрії, тому для досягнення цілей та ПРН, навчальні плани було розширено актуальними ВК, зокрема, «Менеджмент в ОЗ», «Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин», «Конфліктологія», що відображає тенденції розвитку системи ОЗ, в тому числі педіатрії (<http://surl.li/fgmex>). Як було зазначено керівництвом ЗВО і гарантом ОНП (зустріч 1) проводиться постійний аналіз сучасних тенденцій у наданні медичної допомоги дітям, враховуючи засади реформування галузі в регіоні та стан здоров'я дитячого населення. ЗВО активно співпрацює із адміністраціями закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) щодо вивчення ринку праці та попиту, що й було підтверджено під час зустрічі у фокус-групі з роботодавцями (зустріч 4). З метою удосконалення ОНП «Педіатрія» у ЗВО проводиться анкетування роботодавців, де є можливість надання пропозицій. Результати анкетування аналізуються і є доступними на сайті ЗВО (<http://surl.li/ghkfo>). Здобувачі є дослідниками актуальних проблем у галузі педіатрії, що ідображається у НДР профільних кафедр. Аналіз Standards for PhD Education in Biomedicine and health Sciences in Europe; A proposal from ORPHEUS/AMSE/WFME (<http://surl.li/fgmni>) надав можливість розробникам ОНП оптимізувати набуття компетентностей кваліфікованого дослідника, уміння вирішувати складні проблеми в професійній діяльності, генерувати нові ідеї, бути лідером, що реалізовано у циклі ВК професійної підготовки. В ОНП використовується досвід проф. Боярчук О.Р., отриманий під час стажування в Університеті Арістотеля (Салоніки, Греція), Вроцлавському медичному університеті (Польща) щодо автономності, дотримання дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права, а також Варшавського медичного університету (Польща), що було підтверджено під час зустрічей 1 та 2. Гарант ОНП зазначила, що при формуванні компетентностей, ПРН, вибіркового блоку ОНП переймали досвід вітчизняних ЗВО, а саме Харківського медичного університету щодо формування ВК; Запорізького медичного університету щодо формування комунікативних навичок (відображено в ОК7 «Культура академічної української мови») та НУОЗУ імені П.Л. Шупика щодо питання професійної підготовки (відображено в ОК8 «Актуальні питання сучасної педіатрії»). ОНП враховує тенденції розвитку спеціальності, особливості ринку праці, галузевий та регіональний контекст.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Мета ОНП «Педіатрія» ТНМУ повністю відображає вимоги до знань, умінь та інших компетентностей Восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій, до якого вона відноситься. Програмні результати навчання, заявлені в ОНП, цілком дозволяють досягти рівні компетентностей визначених дескрипторами кваліфікаційного рівня НРК, що в повній мірі відображено в відомостях СО програми. Аналіз переліку ПРН ОНП показав повну відповідність вимогам НРК для підготовки фахівця, здатного «розв'язувати комплексні проблеми педіатрії в галузі професійної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження, здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність...». Так, на досягнення дескриптора «Знання: концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності» для даного кваліфікаційного рівня направлено низку ПРН (ПРН 1, ПРН 2, ПРН 8, ПРН 14); дескриптора «Уміння: спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері педіатрії, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики досягаються: ПРН 1-8, ПРН 10-11, ПРН 17; дескриптора «Комунікація» досягається ПРН 3, ПРН 12 - 14; та дескриптора «Відповідальність та автономія» досягається ПРН 8-9, ПРН 15-17.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною ОНП за даним критерієм є чітко сформульовані цілі, які узгоджені з місією та стратегією ТНМУ (підкритерій 1.1); активна неформальна співпраця з усіма категоріями стейкхолдерів у процесі формування цілей та змістовного наповнення ОНП; широке публічне обговорення ОНП із активним залученням професійних асоціацій та громадських фахових об'єднань (підкритерій 1.2); фокусування цілей ОНП на галузевому та регіональному контексті, перейняття досвіду як вітчизняних, так і іноземних університетів, запозичення кращих практик, а саме: залучення міжнародних проєктів (Standards for PhD Education in Biomedicine and health Sciences in Europe; A proposal from ORPHEUS/AMSE/WFME); європейських університетів (Вроцлав, Варшава, Салоніки) (підкритерій 1.3). Сильною стороною в контексті даного критерію є аналіз та прогнозування траєкторію професійного розвитку здобувачів на ринку праці та врахування реальних потреб галузі з метою підготовки висококваліфікованих фахівців (підкритерій 1.2 та 1.3). ЗВО проводить активну роботу в напрямку формування ринку праці для майбутніх випускників як у сфері вищої освіти, так і практичній сфері охорони здоров'я. Програмні результати навчання в повному обсязі відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для 8-го кваліфікаційного рівня (підкритерій 1.4).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Істотні недоліки відсутні, наявні незначні недоліки за підкритеріями 1.2 та 1.3. За даною ОНП непередбачене анкетування академічного персоналу. ЕГ вважає, що цього недостатньо для об'єктивної оцінки потреб здобувачів ОНП. Рекомендовано відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти проводити щорічне анкетування академічного персоналу ОНП «Педіатрія» з оприлюдненням його результатів та пропозицій, отриманих під час громадського обговорення проєкту ОНП на сайті ЗВО. У ЗВО не створена рада роботодавців. ЕГ рекомендовано утворити раду роботодавців з метою прогнозування потреб ринку праці у випускниках цієї ОНП, всебічної оцінки якості програми і надання пропозицій щодо її удосконалення (підкритерій 1.2). Рекомендовано при черговому перегляді ОНП, оптимізувати її наповнення з урахуванням змісту актуальних регламентуючих регіональних документів (наприклад, «Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2027 року») (підкритерій 1.3).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП загалом відповідає критерію за підкритеріями 1.1 – 1.4. Чіткі цілі ОНП, які узгоджуються з місією, стратегією ТНМУ (підкритерій 1.1). До формування цілей та програмних результатів навчання залучені усі зацікавлені сторони: академічна спільнота, роботодавці, здобувачі (підкритерій 1.2). Цілі та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст. При розробці ОНП врахований досвід вітчизняних та закордонних ОНП (підкритерій 1.3). Виявлені недоліки не є суттєвими. Рекомендовано впровадити анкетування академічного персоналу саме даної ОНП «Педіатрія»; розміщення на сайті ЗВО пропозицій, що отримані під час громадського обговорення проєкту ОНП; створити Раду роботодавців; ОНП бажано формувати на регламентуючих документах регіонального контексту. Дана ОНП в цілому відповідає критерію 1 на рівні В за усіма підкритеріями, а виявлені недоліки є несуттєвими і можуть бути швидко усунені.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП «Педіатрія» та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (в редакції від 23.04.2021 р.), Постанові Кабінету Міністрів України №261 від 23.03.16 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (в редакції від 19.04.2019 р.). Освітня складова ОНП становить 58 кредитів ЄКТС. При цьому загальний обсяг обов'язкових компонент складає 43 кредити ЄКТС, вибіркових – 15 кредитів (частка вибіркових дисциплін в ОНП складає 25,9 %). ОНП та навчальний план аспірантури включають складові, що передбачають набуття

аспірантом таких компетентностей як здобуття глибоких знань зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, обсягом 28 кредитів ЄКТС (19 кредитів обов'язкових дисциплін, 9 кредитів вибіркових); оволодіння загальнонауковими компетентностями обсягом 12 кредитів ЄКТС (6 обов'язкових та 6 вибіркових); набуття універсальних навичок дослідника – 9 кредитів ЄКТС (9 обов'язкових) та здобуття мовних компетентностей – 9 кредитів (9 обов'язкових; серед вибіркових навчальних дисциплін цикл загальної підготовки вміщує «Академічне письмо»). Навчальний план аспірантури є у вільному доступі та містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін, графік навчального процесу, форми проведення навчальних занять та форми контролю (<http://surl.li/fyhcj>). Здобувачі освіти під час онлайн зустрічей заявляли про своє задоволення такою організацією освітнього процесу (зустріч 3).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структурно-логічна схема освітніх компонентів, розподіл за роками навчання освітньої та наукової складової представлені у розділі 2.2 ОНП (<http://surl.li/fyowo>). Зміст ОНП має чітку структуру, в ньому враховані як об'єм навантаження, так і послідовність вивчення окремих дисциплін. Освітня складова програми виконується у перші два роки (1452 годин на 1 році, 288 годин на 2 році). Основне освітнє навантаження припадає на 1-й рік навчання. Відсутність освітнього навантаження на 3 - 4 роках навчання дозволяє аспірантам виконувати та завершити своє наукове дослідження. Такий підхід допомагає здобувачам вищої освіти ефективно розподілити навантаження та вивільнити час на виконання наукової роботи, здобувачі не вважають себе переобтяженими у цей період (зустрічі 2 та 3). Дисципліни блоку загальнонаукових компетентностей викладаються (обов'язкові та вибіркові) на 1-му році навчання, що дає змогу розпочати наукову діяльність із формування системного наукового-професійного світогляду та академічної культури науковця. Блок набуття універсальних навичок дослідника, запланований в 1-2 семестрах, готує здобувача до застосування сучасних інформаційних технологій, методології наукового дослідження, пізнання педагогіки та психології вищої школи. Блок мовних компетентностей також запланований на перший рік навчання (обов'язкові компоненти та вибірка – в 1 та 2 семестрі) забезпечує набуття і розвиток компетентностей, необхідних для пошуку інформації та презентації наукової роботи, в тому числі з урахуванням її специфіки. Блок здобуття глибоких знань зі спеціальності заплановано на 1-2 рік навчання (обов'язкові компоненти - 2, 3, 4 семестри та вибіркові компоненти – 3-4 семестри), що забезпечує готовність здобувача до проведення наукових досліджень у галузі педіатрії після завершення ОНП. Логічним завершенням є педагогічна практика в 4 -му семестрі, яка виділена в окремий предмет. Такий підхід до формування навчального плану даної ОНП є логічним відображенням набуття ПРН та досягнення мети ОНП. Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами та зміст робочих програм дисциплін доводять, що кожен ПРН охоплюється освітніми компонентами, а їх сукупність дозволяє досягти заявлених цілей ОНП. ЕГ зазначає відповідність представлених в таблиці 1 звіту СО освітніх компонентів змісту ОНП та навчального плану за виключенням ОК9 (в звіті СО та ОНП «Методологія і техніка інструментальних та лабораторних досліджень в педіатрії», тоді як в навчальному плані «Методологія і техніка інструментальних та лабораторних досліджень») (<http://surl.li/fzlcw>), що є технічною помилкою. Згідно рекомендацій від НА, в ЗВО розроблені силабуси навчальних дисциплін (розташовані на сторінці кафедр у розділах «Навчальна робота»). Під час зустрічей з різними фокус-групами було зазначено, що всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до змісту ОНП, навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін та силабусів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП «Педіатрія» відповідає предметній області спеціальності та дозволяє здобувачу «розв'язувати комплексні проблеми та проводити оригінальні самостійні наукові дослідження в педіатрії, здійснювати науково-педагогічну діяльність» (<http://surl.li/fyowo>). Програма є гнучкою до індивідуальних освітніх потреб, сприяє оволодінню як професійними компетентностями, так і методами наукового дослідження, передбачає підготовку фахівців, здатних проводити наукову, педагогічну та фахову професійну діяльність у межах спеціальності 228 «Педіатрія». Як показав аналіз інформації, представленої в звіті СО та інформаційному порталі Університету, зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності як через наповнення відповідними освітніми компонентами, які охоплюють необхідні компетентності здобувача на 3 рівні вищої освіти, так і за рахунок досягнення ПРН, що відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій восьмого кваліфікаційного рівня. Дисципліни циклу професійної підготовки (обов'язкові і вибіркові) відповідають теоретичному змісту предметної області в контексті професійної та дослідницько-інноваційної діяльності в педіатрії (забезпечують поглиблення теоретичних і професійних знань у педіатрії для проведення наукових досліджень, формування наукових концепцій та розв'язання комплексних науково-практичних проблем). У той же час обов'язкові та вибіркові дисципліни блоків загальнонаукових, мовних компетентностей, блоку універсальних навичок дослідника відповідають теоретичному змісту предметної області в контексті загальнонаукової дослідницької та педагогічної діяльності, сучасних засобів комунікації, академічної і соціальної відповідальності, менеджменту в науковій і професійних сферах. ЕГ було проаналізоване забезпечення ПРН освітніми компонентами і зазначено, що, по-перше, всі обов'язкові освітні компоненти ОНП були підґрунтям забезпечення ПРН, по-друге, не було ПРН, які забезпечувались лише вибірковими освітніми компонентами. Лише ПРН15 «Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення» забезпечується мінімальною кількістю освітніх компонентів, а саме ОК5 «Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики» та ОК12 «Педагогічна практика». Але ці ОК сукупно містять 9

кредитів ЄКТС, що забезпечує можливість набуття відповідної компетентності. Доцільно розділити ВК «Сучасні наукові дослідження з дитячої кардіоревматології» на окремі дисципліни «дитяча кардіологія» та «дитяча ревматологія», оскільки згідно Наказу МОЗ України від 27.11.2019 р. № 2347 затверджено зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій щодо введення вимог до спеціальності відповідно (лікар – кардіолог дитячий та лікар - ревматолог дитячий»), який набрав чинності від 01 січня 2020 р., що дозволить оптимізувати ціль ОНП, а саме підготовку висококваліфікованих фахівців як для системи охорони здоров'я в галузі педіатрії, так і для науково-дослідної діяльності в якості викладацьких та наукових кадрів ЗВО.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО діє ефективна система реалізації права здобувача на індивідуальний вибір навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНМУ» (<http://surl.li/eihpb>) «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії» (<http://surl.li/ewnmq>) «Положенням про вибіркові дисципліни в ТНМУ» (<http://surl.li/eostp>). Сама процедура вибору дисциплін є чітко структурованою і включає наступні етапи: інформування здобувачів про можливості вибору (перелік дисциплін представлений на веб сайті ЗВО (<http://surl.li/eostl>)). Безпосередня комунікація здобувача відбувається із відділом аспірантури та докторантури, гарантом програми, науковим керівником по узгодженню вибору дисципліни (зустрічі 2, 3, 7). Вивчення ВК загального профілю розпочинається в 2-му семестрі 1-го року навчання. Тематика вибіркового дисциплін представлена 15 дисциплінами (10 дисциплін із циклу загальної підготовки та 5 дисциплін із циклу професійної підготовки). Реалізація власної освітньої траєкторії забезпечується можливістю індивідуального вибору двох дисциплін з десяти запропонованих ВК загального профілю (всього 6 кредитів) та 1 дисципліну з циклу професійної підготовки (9 кредитів). В цілому, здійснивши власний вибір щодо формування персональної освітньої траєкторії, здобувач освіти отримує 15 кредитів ЄКТС, що складає 25,9% від загальної кількості. Однак, оскільки вибіркові дисципліни передбачені у двох блоках освітніх компонентів, на думку ЕГ, це може обмежувати цілеспрямоване формування профілю підготовки як за певними освітніми напрямками (загальнонаукових, мовних компетентностей, універсальних навичок дослідника, професійної підготовки), так і в межах міждисциплінарних потреб. Зокрема здобувач не може обрати дві вибіркові дисципліни із циклу професійної підготовки, оскільки це перевищить обсяг кредитів, передбачений законодавством. Доцільно розділити цикл загальної підготовки відповідно до освітніх напрямків (загальнонаукових, мовних компетентностей, універсальних навичок дослідника), що сприятиме максимальному врахуванню освітніх потреб здобувача, пов'язаних із тематикою його дисертаційного дослідження. Для освітніх компонентів професійного спрямування формування груп відбувається незалежно від кількості здобувачів у групі (зустрічі 3, 7). Здобувачі мають право додатково вибирати навчальні дисципліни загального профілю з магістерського рівня чи третього освітньо-наукового рівня інших спеціальностей, на базі інших ЗВО в рамках реалізації права на академічну мобільність, якщо при цьому обсяг індивідуального навчального плану здобувача не буде перевищувати 60 кредитів ЄКТС. Під час дистанційних зустрічей зі здобувачами (зустріч 3) було з'ясовано, що перелік дисциплін вільного вибору в навчальному плані ОНП їх задовольняє, з процедурою вибору дисциплін вони знайомі, проблем з комплектуванням груп не виникало.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП «Педіатрія» та навчальний план передбачають проходження практичної підготовки, яка формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної та наукової діяльності за спеціальністю. Практична педагогічна підготовка реалізується завдяки ОК 12 «Педагогічна практика», яка має 6 кредитів ЄКТС, запланована на 2-й рік навчання і передбачає викладання дисципліни спеціалізації на закріпленій кафедрі із використанням інноваційних технологій, клінічних розборів хворих, використання кейс методу, роботи у групах, підготовки навчально-методичної документації, організації позааудиторної роботи. Враховуючи, що звіт СО (табл. 2 Зведена інформація про викладачів ОП) не містить даних щодо викладача ОК12 «Педагогічна практика», інформацію ЕГ отримано із п.3 документів на запит. Оволодіння педагогічною майстерністю включає також психологічну складову підготовки, а саме ОК5 «Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики» (3 кредити). Практична підготовка аспірантів досягається також за рахунок вивчення циклу дисциплін професійної підготовки (19 кредитів обов'язкових ОК та 9 кредитів вибіркового ОК). Здобувачі, які навчаються за очно-вечірньою формою (5 аспірантів), поєднують підготовку в аспірантурі з науково-педагогічною діяльністю та/чи лікувальною роботою (Боднарчук-Сохацька Н.Я. – завідувач відділу обласної дитячої лікарні; Ковальчу – поєднує підготовку в аспірантурі з лікувальною роботою та науково-педагогічною діяльністю). Здобувачі освіти (за результатами зустрічі 3 та анкетування (<http://surl.li/bylclj>)) задоволені такою організацією освітнього процесу.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Цілі ОНП «Педіатрія» та її зміст передбачають можливість набуття здобувачами вищої освіти необхідних soft skills. Формування у здобувачів навичок комунікації, лідерства, здатності брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, управляти своїм часом, здатності логічно і критично мислити та самостійно приймати рішення забезпечуються досягненням програмних результатів навчання ОНП (ПРН6, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17). Слід зазначити, що аналіз матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОНП доводить, що практично всі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОНП є дотичними до формування у здобувачів soft skills. На процес набуття soft skills насамперед спрямовані дисципліни циклу загальнонаукових компетентностей (ОК1 «Філософія науки» та ОК2 «Академічна доброчесність»), циклу універсальних навичок дослідника (ОК3 «Методологія наукового дослідження», ОК4 «Інформаційно-комунікаційна грамотність та цифрова наука»; та ОК5 «Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики»), циклу мовних компетентностей (ОК6 «Іноземна мова наукового спілкування», ОК7 «Культура академічної української мови» циклу професійної підготовки. Педагогічна практика, участь у проведенні командних клінічних досліджень, групове вирішення клінічних задач також є важливими інструментами формування уміння вирішувати проблемні ситуації, працювати в команді. В ході онлайн-зустрічей здобувачі наголошували на важливості набуття soft skills під час клінічної практики та педагогічних тренінгів, підкреслювали особливу практичну значущість дисципліни ОК12 «Педагогічна практика». Набуття соціально-комунікативних навичок здобувачами можливе упродовж всього терміну навчання шляхом участі у проєктах та заходах Ради молодих вчених ТНМУ, зокрема, наукових конференціях, конкурсах наукових робіт, тренінгах вебінарах тощо (<https://rmv.tdmu.edu.ua/>), центру виховної роботи та культурного розвитку (<http://surl.li/gidsx>). Під час зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування та наукового товариства у відповідних групах підтверджено можливості залучення аспірантів до наведених напрямів з формуванням соціально-комунікативних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт підготовки докторів філософії за спеціальністю 228 «Педіатрія» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. За мету ОНП «Педіатрія» поставлена підготовка науковців з високим рівнем кваліфікації, що спроможні створювати та розвивати інноваційні ідеї в галузі охорони здоров'я, що спроможні конкурувати з ідеями як українських, так і іноземних колег за рахунок навчання здобувача на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти. ОНП створювалась на основі законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДКО03:2010, Постанови КМУ від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». У змісті ОНП враховано важливість розвитку знань та умінь у професійній діяльності у системі охорони здоров'я. Доцільно також формувати зміст ОНП відповідно до Стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» №610 від 23.03.2021 р.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП та окремих ОК реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Загальна кількість годин навчальних занять за ОНП становить 1740 годин (58 кредитів ЄКТС). Вибіркові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки включають дисципліни спеціалізації з 9 кредитів (80 годин практичних занять, 20 годин лекції, 170 годин самостійної роботи). «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії» у ТНМУ імені І.Я. Горбачевського 2022 р. (<http://surl.li/ewnmq>), передбачає, що «навчальний час для самостійної роботи здобувача ... становить не більше 2/3 загального обсягу навчального часу аспіранта, відведеного для вивчення навчальної дисципліни...». Зокрема, самостійна робота складає 53,3% - 62,2 % часу дисциплін обов'язкових компонентів, 62,2% часу вибірових дисциплін циклу загальної підготовки та 62,9% - циклу професійної підготовки. Під час дистанційних зустрічей (зустрічі 2 та 3) викладачі і здобувачі освіти неодноразово відмічали, що, на їх думку, фактичне навантаження аудиторними заняттями є оптимальним.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти здобувачів в даній ОНП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

За обсягом, структурою та змістом ОНП «Педіатрія» відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження відповідно до третього рівня вищої освіти (підкритерій 2.1). Обов'язкові компоненти забезпечують

формування, розвиток загальних та фахових компетентностей здобувачів. Для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів представлено спектр вибіркових дисциплін (15 дисциплін). ОК12 «Педагогічна практика», яка проводиться наприкінці виконання освітньої складової підготовки, має логічне відображення набуття ПРН, що ЄГ вважає сильною стороною. Освітні компоненти мають відповідні силабуси, які представлені у вільному доступі на веб-сторінках кафедр (підкритерій 2.2 та 2.4). ОНП передбачено комплексний підхід до вибору дисциплін, спрямований на максимальне врахування освітніх потреб здобувача, пов'язаних з тематикою його дисертаційного дослідження. Зокрема, для освітніх компонентів професійного спрямування формування груп відбувається незалежно від кількості здобувачів у групі; здобувачі мають право також додатково вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського та дисципліни на базі інших ЗВО. Практично всі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОНП є дотичними до формування у здобувачів soft skills (підкритерій 2.6). Доброю практикою є розподіл за роками навчання освітнього кредитного навантаження, який допомагає здобувачам вищої освіти вивільнити час на виконання наукової роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

За даною ОНП передбачено ВК11 «Сучасні наукові дослідження з дитячої кардіоревматології», однак згідно Наказу МОЗ України від 27.11.2019 р. №2347, дитяча кардіологія та дитяча ревматологія це дві окремі спеціальності. ЄГ рекомендує групі забезпечення при черговому перегляді ОНП оптимізувати дану розділивши її на дві окремі дисципліни «дитяча кардіологія» та «дитяча ревматологія» (підкритерій 2.3). Дана ОНП передбачає вибіркові навчальні дисципліни з двох блоків: циклу загальної та професійної підготовки. ЄГ вважає, що цього може бути недостатньо для цілеспрямованого формування профілю підготовки здобувача, як за освітніми напрямками, так і в межах міждисциплінарних потреб (підкритерій 2.4). Рекомендовано при черговому перегляді ОНП розділити вибіркові навчальні дисципліни на такі ж блоки, як у нормативних ОК, на складові, що передбачають набуття аспірантом компетентностей: загальнонаукових, мовних, універсальних навичок дослідника, професійної підготовки.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг, структура, зміст ОНП «Педіатрія» відповідають вимогам чинного законодавства щодо підготовки за третім рівнем вищої освіти. Спектр ВК дозволяє здобувачу створити власну освітню траєкторію для удосконалення індивідуальних компетентностей і підвищення рівня професійної підготовки. В цілому ОНП відповідає Критерію 2 за підкритеріями. Перераховані недоліки за підкритеріями 2.3 та 2.4 є незначними і можуть бути виправлені при черговому перегляді ОНП «Педіатрія».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому та умови вступу розміщені у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО в розділі «Публічна інформація» (<http://surl.li/fgouc>), де додаток 6 містить правила прийому в аспірантуру. Вони відповідають умовам прийому, встановленим МОН України та враховують особливості даної ОНП. На сайті ЗВО у відділі «Аспірантура», окрім правил вступу, є інформація про ліцензійний обсяг, програми підготовки до вступних іспитів та зразки тестових завдань (<http://surl.li/fgouq>). Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими, містять інформацію щодо строків прийому документів, строків проведення вступних випробувань та не є дискримінаційними, що було підтверджено під час безпосереднього спілкування зі здобувачами. На даній ОНП навчаються лише випускники ТНМУ, хоча умовами вступу передбачена така можливість у абітур'єнтів і з інших ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У ОНП враховано особливості прийому до аспірантури за спеціальністю 228 «Педіатрія». Слід зазначити, що процедура вступу викладена на сайті закладу, де представлена Програма вступного випробування оновлювалась у 2022 р. на засіданні приймальної комісії. Відповідно до правил прийому, претендувати на навчання для здобуття ступеня доктора філософії з даної ОНП можуть лише особи, які здобули ступінь магістра (ОКР спеціаліста)

відповідної спеціальності. Зарахування на навчання здійснюється виключно на конкурсній основі за конкурсним балом. Конкурсний бал складається з результатів тестових іспитів зі спеціальності «Педіатрія» та іноземної мови (англійської, німецької, французької) на вибір вступника (або сертифіката) за 100-бальною шкалою та додаткових балів. Вступникам надається можливість зарахування вступного іспиту із іноземної мови із максимальним результатом при наявності сертифікатів рівня B2. Конкурсний бал вступника враховує результат іспиту зі спеціальності, іноземної мови та додаткові бали за навчальні та наукові досягнення. Додаткові бали, що призначаються за певні наукові здобутки нараховує відбіркова комісія ТНМУ до прийому вступних іспитів (<http://surl.li/fgouc>). Проведенням вступних іспитів займається навчально-науковий відділ незалежного тестування. Тестові завдання містять теми з усіх розділів педіатрії і розробляються викладачами кафедри та гарантом. Як було з'ясовано на зустрічі із представниками допоміжних підрозділів, а саме при спілкуванні з представницею Навчально-наукового відділу незалежного тестування Дмухальською Є.Б., завдання оновлюються щороку перед початком вступної кампанії; за день до іспиту, формують буклети з тестами і їх запечатують в конверт, який відкривають перед іспитом. Роботи вступників перевіряє комп'ютерна програма, працівники незалежного тестування працюють під відеоспостереженням, що забезпечує прозорість і неупередженість результатів перевірки. Зразки тестових завдань розміщені на сайті ЗВО, останнє оновлення було 30.04.21 р. (<http://surl.li/fgouq>). Дані зразки представлені тільки для ознайомлення із завданнями (зустріч 7, відкрита зустріч). Вступні випробування проводяться лише в очній формі. Усної співбесіди щодо предметної галузі вступу на іспитах до аспірантури у ТНМ не передбачено. Абітур'єнт при подачі документів на вступ подає науковий текст обсягом 20-25 стор. (доповідь, реферат, дослідницька пропозиція, проект) з обраної спеціальності, де представляє свої наукові інтереси та напрямок досліджень, які планує реалізувати на даній ОНП. Таким чином, здобувач починає самостійно формувати свою освітню траєкторію. Проте в конкурсному балі презентація власних дослідницьких пропозицій не враховується і деталізація вимог до нього відсутня. На думку ЕГ, відсутність співбесіди та оцінювання наукового тексту як компонентів конкурсного балу, може мати негативні наслідки.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, регулюють «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у ТНМУ» (<http://surl.li/ewnmq>), а також «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ТНМУ» (<http://surl.li/etvwf>). Визнання результатів навчання відбувається шляхом порівняння та визнання кредитів ЄКТС (за відсутності цієї системи у країні ЗВО-партнера – переведення оцінки в шкалу успішності університету) на підставі поданої академічної довідки з переліком та результатами вивчених навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про форму контролю, завіреної в установленому порядку. Рішення про визнання приймає Вчена рада університету. На даній ОНП є приклад визнання результатів навчання, отриманих в іншому ЗВО, проте, як з'ясувалося на фокус групі (зустріч із керівництвом та менеджментом ЗВО), вони ще неперезараховані, оскільки здобувачка знаходиться в декретній відпустці (аспірантка Ковальчук (Трендовацька) Н.І. пройшла цикл спеціалізації та отримала сертифікат спеціаліста з дитячої кардіоревматології, виданий Національною медичною академією післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (№ 13501, 15.04.2019 р.). Здобувачка проінформована науковим керівником про те, що ВБ11 «Сучасні наукові дослідження з дитячої кардіоревматології» їй може бути перезараховано за умови подання відповідної заяви перед початком викладання відповідно до навчального плану). На фокус групах з керівництвом і здобувачами було підтверджено, що не виникає ніяких труднощів при визнанні результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, а заклад успішно підтримує здобувачів, зокрема є можливість стажування у Варшавському та Вроцлавському медичних університетах.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (<http://surl.li/enhuh>). Визнаються результати вивчення дисциплін, що здобуті після зарахування на навчання в аспірантурі. Аспірант подає керівнику відділу аспірантури документи, що підтверджують результати навчання, отримані в неформальній освіті. Розпорядженням керівника створюється атестаційна комісія, що включає гаранта програми, яка або повністю визнає результати навчання, або перезараховує частково здобуті компетентності з обґрунтуванням рішення. У звіті було на конкретних прикладах показано практику визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, що підтверджує відповідність даному під критерію (перезарахування академічних годин з дисципліни ОК8 «Актуальні питання сучасної педіатрії» аспіранткам другого року навчання зі спеціальності 228 Педіатрія Боднарчук-Сохацькій Н.Я. та Лабівці О.В. у зв'язку з їх участю у конференції «Медико-соціальні проблеми дитячого віку», яка відбулася 20-21.10.2022 року, з тем: «Хвороби органів дихання (захворювання нижніх дихальних шляхів)» – 2 год., «Хвороби органів травлення (захворювання товстої кишки)» – 2 год., «Бронхообструктивний синдром у дітей» – 2 год., «Сучасні наукові дослідження з дитячої алергології та імунопатології» з тем: «Бронхіальна астма у дітей» – 2 год., «Нереспіраторні алергічні захворювання» – 2 год., «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» – 2 год., «Діагностика вроджених помилок імунітету – 2 год., «Комбіновані імунodefіцити, пов'язані з

синдромальними ознаками» – 2 год., «Дефекти системи комплементу» – 2 год. Підстава: сертифікати учасників конференції 2022-1075-1005514-100059, 2022-1075-1005514-100099 відповідно, програма конференції «Медико-соціальні проблеми дитячого віку». Перезарахування відбулося шляхом прийняття відповідного рішення Вченою радою університету після подання проректора з науково-педагогічної роботи на основі результатів роботи атестаційної комісії. На запит ЕГ було надано підтвердження, а саме сканкопії Витягів з протоколів засідань Вченої ради щодо перезарахування результатів навчання (п.5 документів на запит). На онлайн зустрічах з керівництвом і здобувачами було з'ясовано, що ЗВО підтримує здобувачів у бажанні здобувати знання у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Процедура вступу і прийому на навчання є чіткою і зрозумілою, достатньо висвітлена на сайті ЗВО (підкритерій 3.1). Приймаються на навчання здобувачі, які мають сертифікат зі спеціальності «Педіатрія» та можливість виконувати клінічну роботу (підкритерій 3.2). Майбутні аспіранти під час вступу представляють свої наукові досягнення та напрацювання, що дозволяє в подальшому сформувати свою власну освітню траєкторію (підкритерій 3.2). Вступні іспити проводяться окремим структурним підрозділом ЗВО із використанням комп'ютерних технологій, що виключає дискримінацію та корупцію (підкритерій 3.2). Під час реалізації ОНП, ЗВО відповідними положеннями підтримує і заохочує здобувачів отримувати нові знання і досвід через неформальну освіту, існує практика перезарахування таких результатів (підкритерій 3.4).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недоліків за критерієм не виявлено. Слабкими сторонами є звужені строки прийому документів на конкурс (підкритерій 3.1); відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання презентацій дослідницьких пропозицій і досягнень (підкритерій 3.2); відсутність усної співбесіди з аспірантами при вступі, що дозволяє визначити дійсну зацікавленість здобувача у навчанні. ЕГ рекомендує адміністрації ЗВО запровадити на наступний навчальний рік за ОНП наступне: розширити терміни прийому документів на конкурс; визначити критерії оцінювання презентацій власних досліджень вступників і включити їх до конкурсного балу, впровадити усні співбесіди зі здобувачами при вступі у якості оцінюваного компонента вступних іспитів. ЕГ вважає, що менеджменту ЗВО після закінчення воєнного стану, необхідно запровадити за ОНП програми міжнародної академічної мобільності, практику здобуття аспірантами навичок дослідника в університетах-партнерах в Україні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими, містять інформацію щодо строків прийому документів, строків проведення вступних випробувань та не є дискримінаційними. Наведені вище дані підтверджують виконання підкритерію 3.1. Правила прийому враховують особливості самої освітньої програми, проте презентація дослідницьких пропозицій і досягнень, як компонент конкурсного балу, не оцінюється. Таким чином, підкритерій 3.2 частково відповідає вимогам. Наявна нормативна база регламентує можливість перезарахування РН, отриманих в інших ЗВО, приклад академічної мобільності за ОНП свідчить про відповідність критерію 3.3. Під час реалізації ОП, відповідними положеннями, які є оприлюднені, передбачено визнання РН, отриманих в неформальній освіті, що відповідає підкритерію 3.4. Наведені вище дані підтверджують виконання критерію 3 за всіма підкритеріями, а недоліки є несуттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчальний процес у ЗВО регламентується «Положення про організацію освітнього процесу в ТНМУ» (<http://surl.li/eihpb>). Форми та методи навчання і викладання детально описані в цьому Положенні, а інформування здобувачів про цілі, зміст та порядок і критерії оцінювання відбуваються на кожному першому занятті дисциплін та висвітлені в робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах, оприлюднених на сайтах відповідних кафедр.

Підготовка за ОНП здійснюється за очною (денною, вечірньою), заочною формами. Студентоцентризований підхід забезпечується різними методами освітнього процесу з використанням потужної МТБ та достатнім переліком вибіркових дисциплін. Здобувач має можливість самостійно планувати індивідуальну освітню траєкторію у вигляді ВК, виконання індивідуальних завдань (теми наукового дослідження, наукового керівника, участь в конференціях) та самостійної роботи. Під час практичних занять широко використовуються інтерактивні технології навчання (кейс метод, мозковий штурм, робота в малих групах тощо); технології опрацювання дискусійних питань, визначення позиції, її відстоювання, дебати а також інші традиційні, інноваційні та інтерактивні методи викладання та навчання, що сприяє досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН (відомості СО; зустріч 3). Під час військового стану, карантинних обмежень викладання можливе за змішаною формою із використанням дистанційних платформ (Microsoft Teams, Zoom) або Moodle-системи (<http://surl.li/ldkc>; п.6 документів на запит). На зустрічах із академічною спільнотою та здобувачами було підтверджено дані наведені у звіті про СО щодо форм та методів навчання на даній ОНП. В рамках ОНП всі учасники освітнього процесу мають право вибору форм та методів навчання для забезпечення досягнення цілей ПРН в рамках даної ОНП, участі у розробленні ОНП, здійсненні наукової діяльності, вибору окремих навчальних дисциплін згідно напрямків власної наукової роботи, що регламентується «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у ТНМУ» (<http://surl.li/ewnmq>), участі у моніторингу навчальних програм із використанням форми опитування (<http://surl.li/fgxux>). Посилання на опитування академічного персоналу стосується усіх науково-педагогічних працівників, які задіяні у навчальному процесі ТНМУ (<http://surl.li/ejvzk>). НПП персонал має можливість брати участь у міжнародній діяльності, самостійно обирати методи підвищення педагогічної кваліфікації та лікарського безперервного професійного розвитку (зустріч 2). За результатами анкетування здобувачі вказали на задоволеність процесом навчання в аспірантурі (<http://surl.li/fgxux>). Під час дистанційних зустрічей з фокус групами зазначений факт було підтверджено та відмічено, що в ЗВО забезпечені всі необхідні умови для вільного обрання методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи, котрі сприяють досягненню заявлених у ОНП ПРН, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На першому занятті здобувачі отримують інформацію щодо змісту дисциплін та методів її оцінювання. Дану інформацію аспіранти можуть також отримати із робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, оприлюднених на кафедральних веб-сторінках у розділі навчальна робота у вільному доступі (<https://www.tdmu.edu.ua/departments/>) або на платформі для обміну даними Google Drive у офіційних папках кафедр. Силабуси структуровані та включають інформацію про статус та структуру дисципліни, опис дисципліни з метою курсу та його значення для професійної діяльності, результати навчання, зміст та логістику дисципліни з переліком тематики передбачених навчальних занять, форми та методи контролю успішності навчання, критерії оцінювання та навчальні ресурси. Під час опитування на зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили поінформованість щодо розміщення силабусів та доступність і зрозумілість наданої в них інформації. Інформація щодо змісту навчання відображена в положенні (<http://surl.li/ewnmq>) і на сторінці відділу аспірантури та докторантури (<https://aspirantura.tdmu.edu.ua/>), а також у відділі аспірантури, що було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами. Крім того, після зарахування в аспірантуру кожен здобувач отримує корпоративну електронну пошту аспіранта, використання якої дозволяє забезпечити ефективну комунікацію здобувачів із викладачами, науковими керівниками, гарантом ОНП, адміністрацією ЗВО, що було підтверджено під час зустрічей із фокус-групами. Також для розповсюдження інформації в ТНМУ широко використовуються канали соціальних мереж (Viber та ін.). В індивідуальних планах здобувачів відображені перелік навчальних дисциплін, терміни їх виконання та очікувані результати (п.7 документів на запит). Під час дистанційної зустрічі, здобувачі підтвердили, що інформація щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання є відкритою, доступною, зрозумілою та надається своєчасно всім учасникам освітнього процесу. За результатами анкетування, усі здобувачі надали позитивну оцінку доступності інформації на сайті університету (<http://surl.li/fgxux>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОНП «Педіатрія» поєднує в собі освітній та науковий компонент, який реалізується шляхом виконання дисертаційних робіт, теми яких є частиною НДР кафедр університету. Кожен здобувач кафедри залучений до НДР кафедри та виконує своє дослідження в її межах. На даний момент в ТНМУ за ОНП «Педіатрія» виконуються 5 НДР (<http://surl.li/fijds>). Примітно, що здобувачі залучені до наукових проєктів, які отримують грантову підтримку (<http://surl.li/givouy>) та фінансування за кошти державного бюджету. Зокрема, здобувач Перестюк В.О. є виконавцем НДР, що фінансується МОЗ України (<http://surl.li/fgzql>). На клінічних базах ТНМУ (<http://surl.li/fgziq>) здобувачі виконують лікувальну роботу та мають вільний доступ до тематичних пацієнтів для своїх наукових досліджень. ЗВО має договори про співпрацю між університетом та лікувальними закладами (п.4 документів на запит). Під час зустрічей ЕГ з'ясовано про можливість безоплатного доступу здобувачів до наукових лабораторій (<http://surl.li/ewwfj>) для проведення відповідних досліджень, з подальшою можливістю безоплатного оприлюднення результатів наукових досліджень у 2 фахових періодичних виданнях ТНМУ («International Journal of Medicine and Medical Research»; «Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології»; <http://surl.li/fgzvu>). Це було підтверджено під час спілкування зі здобувачами та академічною спільнотою (зустрічі 3 та 6). Водночас здобувачі Сатурська У.В., Боднарчук-Сохацька Н.Я. мають публікації за напрямками наукового дослідження в

журналах баз Scopus та/або Web of Science (<http://surl.li/fhafp>; <http://surl.li/fhagw>). Навчальний план складений із урахуванням виконання здобувачами їх дослідницької роботи, спрямований на отримання знань та умінь, необхідних для їх подальшої наукової діяльності. До прикладу, такі дисципліни як ОК2 «Академічна доброчесність», ОК3 «Методологія наукового дослідження», ОК6 «Іноземна мова наукового спілкування», ОК9 «Методологія і техніка інструментальних та лабораторних досліджень» мають на меті ознайомити молодих науковців зі структурою та методами клінічних досліджень, обробкою та аналізом отриманих результатів (хоча ЕГ визначає певну розпорошеність надання інформації з даного питання), морально-правовими аспектами при проведенні клінічних випробувань та оприлюдненні результатів власних досліджень в міжнародній науковій спільноті. Основне навантаження ОК припадає на перший рік навчання (83,4% навчального плану), на другому році – 16,6%, третій та четвертий рік присвячується виконанню дисертаційної роботи та її захисту. Здобувачі вищої освіти наголошують на комфортному для них розподілі навантаження в межах обраної ОНП «Педіатрія».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

«Положенням про освітні програми, їх моніторинг, перегляд та процедуру оновлення» (<http://surl.li/lcbo>) регулюється щорічна процедура перегляду та оновлення освітніх компонентів ОП з урахуванням результатів моніторингу, отриманих від стейкхолдерів. «Положенням про силабус навчальної дисциплін» (<http://surl.li/fhbpx>) регулюється перегляд змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень та сучасних практик в педіатрії. Однак при наявності відповідного положення, ЕГ зазначає певну розбіжність в оформленні силабусів різними кафедрами та розташування їх різних версій, в т.ч. і застарілих на різних сторінках сайту. За даними зустрічей, звіту СО Процес оновлення робочих програм відбувається по мірі виникнення потреби та за ініціативи всіх учасників освітнього процесу. При оновленні змісту ОК на кафедрах враховуються досягнення НПП університету та інших ЗВО, що затверджується протоколом засідання відповідного підрозділу та відображається у оновленні навчальних матеріалів. Згідно з отриманою інформацією на зустрічах зі здобувачами (Боднарчук-Сохацька Н.Я.), академічним персоналом (Марущак М.І.), роботодавцями (Кліщ І.М.) надані пропозиції були враховані під час останнього перегляду ОНП (п.2 документів на запит). Зокрема, в зв'язку з пандемією COVID-19 та можливими наслідками хвороби в силабусі і робочій програмі ВК13 «Сучасні наукові дослідження з дитячої інфектології» в 2021 році були оновлені критерії щодо педіатричного запального мультисистемного синдрому, відповідно до дефініцій WHO, CDC, RCPCH та сучасні підходи до його лікування. Оновлення змісту ОК відбувається на основі аналізу сучасних тенденцій, зокрема аналіз міжнародних стандартів та досвід виходжування передчасно народжених немовлят в Європейських країнах включено у силабус ВК12 «Сучасні наукові дослідження з неонатології» (2021 р), із його оновленням у 2022 році. У звіті СО зазначено, що у всіх силабусах і робочих програмах щорічно оновлюється список літератури та електронних джерел. Водночас, ЕГ звертає увагу на наявність серед рекомендованої літератури посилання на Протоколи МОЗ, які втратили чинність, а саме інформаційні ресурси у силабусі ВК15 «Сучасні дослідження з дитячої пульмонології» очна (денна), очна (вечірня) містить Протокол надання медичної допомоги новонародженій дитині з дихальними розладами (Наказ МОЗ України №484 від 21.08.2008 р.), який втратив свою чинність; робоча програма та силабус ВК14 «Сучасні наукові дослідження з дитячої алергології та імунології» потребує оновлення літератури (датується 10 та більше років), інформаційний ресурс передбачає протокол МОЗ України, який втратив чинність (Уніфікований клінічний протокол про надання спеціалізованої і високоспеціалізованої медичної допомоги дітям з бронхіальною астмою: Наказ МОЗ України №868 від 8.10.2013), що потребує більш ретельного перегляду.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час дистанційних зустрічей із адміністрацією університету, гарантом ОНП та академічною спільнотою неодноразово наголошувалось, що академічна мобільність є одним із пріоритетних напрямків діяльності ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського і передбачає можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність та спільні дослідження. Згідно «Положення про конкурсний відбір ...» в програмах академічної мобільності (<http://surl.li/fhcav>) викладачі, які працюють на даній ОНП проходять наукові стажування за межами території України. На зустрічах з фокус-групами та під час вивчення звіту самооцінки було відмічено участь представників академічної спільноти ЗВО у стажуванні (проф. Павлишин Г.А. у клініках Польщі, Австрії (<http://surl.li/fhcbu>); проф. Боярчук О.Р. у рамках програми Erasmus+ в Греції, Польщі (<http://surl.li/fhcqc>)). У ТНМУ міжнародна співпраця здійснюється на підставі 96 укладених міжнародних договорів із партнерами з 33 країн світу (<http://surl.li/fhccl>), серед яких за ОНП «Педіатрія» налагоджено співпрацю з Вроцлавським медичним університетом, Варшавським медичним університетом (Польща) та університетом Аристотеля (Солоніки, Греція), що дає змогу НПП проходження стажування (<http://surl.li/fhcqc>; <http://surl.li/fhcbu>), про що також зазначено проректором з наукової роботи проф. Кліщ І.М. Членство у міжнародних фахових товариствах науково-педагогічних працівників, що залучені до викладання на ОНП «Педіатрія», дозволяє використовувати досвід цієї діяльності під час викладання на ОНП. Ознайомлення здобувачів та НПП із сучасними науковими здобутками в педіатричній галузі забезпечується вільним доступом до ряду наукометричних баз даних (<http://surl.li/esyrg>). Здобувачі сумісно із академічним персоналом залучені до міжнародних проєктів, грантів (<http://surl.li/evgkh>). Здобувач Ковальчук Н.І. є членом Міжнародної дослідницької організації з дитячої ревматології PRINTO; Перестюк В.О. бере участь у тренінговій програмі «Clinical Research Methodology» (<https://cutt.ly/2oONomE>); Панченко О.І. та Лабівка О.В. залучені до проєкту RECOOP (<http://surl.li/evgkx>). При дистанційних зустрічах з викладачами та здобувачами, а також керівником наукового відділу Шевчук О.О. дана інформація була підтверджена. Однак, за

ОПП «Педіатрія» не реалізована залучення здобувачів до програм академічної мобільності. На сайті ТНМУ представлена інформація щодо конкурсів програм академічної мобільності (<http://surl.li/evgxm>; <http://surl.li/gjluo>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною даної ОПП є провадження освітнього процесу за ОПП «Педіатрія» на підставі студентоцентрованого підходу згідно принципів академічної свободи із використанням матеріально-технічної бази та можливістю здобувачам освіти самостійно планувати індивідуальну освітню траєкторію (підкритерії 4.1 – 4.3). Наявні оприлюднені силабуси деталізують елементи освітнього процесу при викладанні конкретних ОК та ВК. Підписані угоди про співпрацю із іноземними ЗВО, участь в програмах академічної мобільності, членство в міжнародних наукових товариствах та асоціаціях сприяє інтеграції академічної спільноти та молодих науковців ТНМУ в міжнародну наукову спільноту (підкритерій 4.5).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

За даною ОПП не реалізоване залучення здобувачів до програм академічної мобільності (підкритерій 4.5). ЄГ рекомендовано адміністрації ЗВО після закінчення воєнного стану розробити комплексний план щодо залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності. У робочих програмах та силабусах даної ОПП, серед рекомендованих джерел літератури зустрічаються застарілі посилання 10-ти річної і більше давнини, що втратили свою актуальність, накази МОЗ, що втратили свою чинність (підкритерій 4.4). ЄГ рекомендує групі забезпечення ОПП оновити список рекомендованої літератури при черговому перегляді робочих програм та силабусів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання за ОПП (підкритерій 4.1) сприяють досягненню цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, базуються на принципах академічної свободи. Інформація стосовно навчального процесу надається здобувачам у доступній та зрозумілій формі. Загалом навчання і викладання за ОПП «Педіатрія» відповідає вимогам критерію 4. З урахуванням ряду вагомих переваг даної програми наведені зауваження і слабкі сторони (підкритерій 4.4) є не суттєвими, не мають критичного впливу на якість викладання за ОПП «Педіатрія» та можуть бути усунені в процесі її удосконалення.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів здобувачів освіти ступеня доктор філософії визначено у «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у ТНМУ імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» (<http://surl.li/ewnmq>). Проведення контрольних заходів висвітлено в ОПП та у навчальному плані, здійснюється протягом навчального року у терміни та у порядку відповідно до графіку освітнього процесу. Форми поточного і підсумкового контролю визначаються робочими навчальними програмами та силабусами відповідних навчальних дисциплін, що містять інформацію щодо критеріїв оцінювання рівня підготовки здобувачів. Викладачі надають інформацію про форми поточного і підсумкового контролю на першому занятті з навчальної дисципліни. Також з ними можна ознайомитись на сайті ЗВО, у системі Moodle, на кафедрах (відомості СО; зустрічі із здобувачами, НПП). Підсумковий контроль проводиться для перевірки досягнення усіх ПРН переважно у формі іспиту з ОК6 «Іноземна мова наукового спілкування» (ПРН 1, 3, 5, 10, 12), ОК12 «Педагогічна практика» (ПРН 1-3, 9, 11-17); з вибіркового циклу професійної підготовки – ВК11 «Сучасні наукові дослідження з дитячої кардіоревматології», ВК12 «Сучасні наукові дослідження з неонатології», ВК13 «Сучасні наукові дослідження з дитячої інфектології», ВК14 «Сучасні наукові дослідження з дитячої алергології та імунопатології», ВК 15 «Сучасні наукові дослідження з дитячої пульмонології» (ПРН 1-13, 16, 17). З решти дисциплін передбачено залік як форму підсумкового контролю. ЄГ вважає, що іспиту лише з 2-х обов'язкових дисциплін є недостатньо для оцінювання

знань здобувачів з точки зору набуття навичок професійного спрямування та універсальних навичок дослідника. Проте, в ході роботи з фокус-групою академічного персоналу отримано інформацію про те, що вони не вбачають загрози можливого погіршення якості навчання за умов проведення заліків при оцінюванні більшості обов'язкових дисциплін. Щодо оцінки наукової складової програми аспіранта - враховується кількість виступів на наукових конференціях, наявність та характер наукових публікацій, патентів, нововведень, участі у міжнародних проєктах. Основним контрольним заходом наукової складової навчання здобувача вищої освіти з рівня (доктор філософії) за спеціальністю 228 «Педіатрія» є захист дисертаційної роботи. Згідно індивідуального плану, здійснюється проміжний контроль у формі річного звіту. Також на фокус групі здобувачі повідомили, що звітуються про виконання ОНП в кінці кожного семестру, подаючи звіт. На запит ЕГ, ЗВО були надані документи, що підтверджують проходження проміжної атестації здобувачами (семестрові і річні звіти, індивідуальні навчальні плани аспірантів, витяги з протоколів засідань кафедри – п. 7 та п.8 документів на запит).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 228 «Педіатрія» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на даний час не затверджений МОН України. Ступінь доктора філософії присуджується у результаті успішного виконання аспірантом освітньої складової відповідної ОНП та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації («Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Тернопільському національному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»; <http://surl.li/etvya>). Атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою радою ЗВО відповідно до Постанову КМУ від 12.01.2022 р. №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Слід зазначити, що у ЗВО є окрема особа, відповідальна за формування разових спеціалізованих Вчених рад, що забезпечує супровід здобувачів при подачі документів та захисті. ЕГ вважає це позитивною практикою ЗВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми контрольних заходів здобувачів освіти ступеня доктор філософії чітко визначено у «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у ТНМУ імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» (<http://surl.li/ewnmq>). Оцінювання навчальних досягнень аспіранта здійснюється за 12-бальною (10-12 – «відмінно», 7-9 – «добре», 4-6 – «задовільно», 1-3 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою навчального закладу (від 0 до 200 балів), національною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Форми контролю висвітлюються у робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах, що розміщені у вільному доступі на веб-сторінках кафедр і у системі Moodle, а також у «Індивідуальному навчальному плані аспіранта». Контрольні заходи проводяться в т.ч. за допомогою електронних ресурсів, зокрема через платформу Moodle, що забезпечує уникнення недоброчесності з боку здобувачів і викладачів. Моніторинг обізнаності здобувачів щодо процедури системи оцінювання, підтвердив, що вона є прозорою та зрозумілою. Двічі на рік проводиться опитування здобувачів, шляхом анкетування, де вони можуть висловити свої думки і побажання (при анкетуванні у грудні 2022 р. здобувачі зазначили, що їм зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень (<http://surl.li/fgxux>). Врегулювання конфлікту інтересів регламентує: «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій» (<http://surl.li/eszdy>), «Політика запобігання і протидії корупції» (<http://surl.li/eszej>), «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією» (<http://surl.li/fhdkn>). В ході проведення експертизи було виявлено, що працівники і здобувачі ТНМУ не притягувалися до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень; і звернень з приводу цього не надходило (це підтверджують результати анкетування аспірантів, які повідомили, що їм не доводилося стикатися з фактами корупції при вивченні дисциплін (<http://surl.li/fgxux>). Порядок повторного проходження контрольних заходів, а також процес оскарження результатів контрольних заходів урегульовує «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у ТНМУ» (<http://surl.li/ewnmq>). Випадків повторного проходження та оскарження результатів контрольних заходів аспірантами на ОНП не було. Контролює процеси щодо запобігання і виявлення корупції відповідальна за це особа – уповноважений з антикорупційної діяльності. Про корупційні дії учасники освітнього процесу можуть повідомити анонімно за «телефоном довіри» або надіслати лист на електронну пошту (відомості СО; зустрічі зі здобувачами та із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів). Відомості, отримані під час зустрічі ЕГ зі здобувачами виявили достатній рівень їх обізнаності у питанні проведення контрольних заходів з навчальних дисциплін.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ, після проведення оцінки нормативних документів, які визначають політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО, отримано дані, що свідчать про позиціонування політики академічної доброчесності як частини внутрішньої системи забезпечення якості освіти в університеті (<http://surl.li/ewwqc>). Для дотримання процедури виконання принципів академічної доброчесності в ЗВО існують такі технологічні рішення: наявність відеокамер в аудиторіях, де складаються іспити, виконання завдань на комп'ютері за допомогою різних програм, технічна перевірка робіт щодо ознак академічного плагіату. Для виявлення плагіату використовується спеціальне ліцензоване програмне забезпечення, в даному випадку такі програми як: StrikePlagiarism (<https://strikeplagiarism.com/ua/>) і Unicheck (<https://unicheck.com/uk-ua>). Усі здобувачі, опитані в ході зустрічі з ЕГ, свідчать про загальнодоступність та безоплатність програми перевірки наукових текстів на плагіат у ТНМУ (для цього аспіранти звертаються до університетської бібліотеки, де є технологічні можливості для роботи з антиплагіатною програмою та можливість отримання консультативної допомоги). ЗВО популяризує академічну доброчесність, а її дотримання є однією із ключових цінностей ТНМУ. Це підтверджує аналіз документів та спілкування в фокус групах зі здобувачами та відповідними структурними підрозділами. Зазначимо, що в ОНП «Педіатрія» є обов'язкова навчальна дисципліна ОК2 «Академічна доброчесність» і вибіркова – ВК6 «Академічне письмо». В ТНМУ відбуваються: майстер-класи для студентів, аспірантів, викладачів, тренінги, бібліотечні заходи: <http://surl.li/fhdxl>; <http://surl.li/fhdyq/>. Така практика популяризує академічну доброчесність серед здобувачів освіти і вони отримують відповідні знання. ЗВО активно долучається до вітчизняних та іноземних заходів, зокрема приймає участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти». Факти порушення виносяться на розгляд комісії з академічної доброчесності. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись створеною комісією з академічної доброчесності або постійно діючою комісією з етики та управління конфліктами в ТНМУ, яка призначається терміном на три роки. Види академічної відповідальності визначені у Положенні про комісії з академічної доброчесності та комісію з етики та управління конфліктами у ТНМУ (<http://surl.li/fhdqi>). Порушень академічної доброчесності впродовж періоду реалізації ОНП зафіксовано не було (відомості СО; зустрічі 2, 3, 7). На запит від ЕГ ЗВО були представлені документи, що підтверджують дотримання закладом принципів академічної доброчесності. Це скан-копії протоколів перевірок на плагіат наукових робіт здобувачів, матеріалів конференцій, які проводились на базі університету та в яких приймали участь здобувачі за ОНП (п. 8 документів на запит).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою є те, що у ЗВО призначається окрема особа, відповідальна за формування разових спеціалізованих Вчених рад, що забезпечує супровід здобувачів при подачі документів та захисті. ЕГ вважає це позитивною практикою ЗВО, оскільки розподіляються функції завідуючого аспірантурою, докторантурою та відповідального за формування разових спеціалізованих Вчених рад (підкритерій 5.2). Контрольні заходи проводяться через електронні платформи, що забезпечує уникнення недоброчесності усіх учасників освітнього процесу (під критерій 5.3). ЗВО популяризує академічну доброчесність, а її дотримання є однією із ключових цінностей ТНМУ. В ОНП «Педіатрія» введено навчальні дисципліни ОК2 «Академічна доброчесність» та ВК6 «Академічне письмо» (підкритерій 5.4). Здобувачі мають безкоштовний доступ до перевірки своїх робіт на плагіат (підкритерій 5.4).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Дана ОНП передбачає контрольний захід у формі іспиту лише з 2-х обов'язкових дисциплін (ОК 6 «Іноземна мова наукового спілкування» та ОК12 «Педагогічна практика»), з інших – залік. ЕГ вважає, що цього може бути недостатньо для оцінювання знань здобувачів з точки зору професійного спрямування та набуття універсальних навичок дослідника (підкритерій 5.1). Рекомендовано додатково ввести іспит з ОК8 «Актуальні питання сучасної педіатрії» та ОК3 «Методологія наукового дослідження». Здобувачі освіти за ОНП не мають досвіду самостійної роботи з перевірки на плагіат (підкритерій 5.4). Рекомендовано провести навчання щодо самостійної перевірки аспірантами власних робіт на антиплагіатних програмах, можливо в контексті роботи Ради молодих учених ТНМУ, а також розглянути можливість організації віддаленого доступу до таких програм авторизованих ЗВО користувачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наведені достовірні відомості щодо контрольних заходів, які є зрозумілими та доступними для здобувачів. Контрольні заходи проводяться через електронні платформи, що забезпечує об'єктивність при оцінюванні. Передбачено контрольний захід у формі іспиту лише з 2-х обов'язкових дисциплін, серед яких «Педагогічна практика», що може нести потенційну загрозу об'єктивності оцінювання набутих ПРН, проте це не порушує дотримання умов підкритерію 5.1, оскільки ЗВО може самостійно визначати форми контролю. Аспіранти мають право оскаржити результати оцінювання, для цього розроблені відповідні положення. Атестація здобувачів ступеня доктора філософії проводиться відповідно до державної та університетської нормативної бази. Наведені дані підтверджують виконання підкритеріїв 5.1-5.3. У ЗВО існує ряд документів, що формують політику процедури дотримання академічної доброчесності та відповідні технологічні рішення. ЕГ було встановлено, що на даній ОНП дотримуються принципів академічної доброчесності, але здобувачі не мають досвіду самостійної перевірки робіт на плагіат, що свідчить про не повне виконання вимог підкритерію 5.4. Таким чином, підтверджено відповідність критерію 5 встановленим вимогам з недоволками, які є несуттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За даною ОНП, згідно відомостям самооцінювання (таблиця 2), зустрічам 2 та 7, документам на запит (п. 3) працюють 14 викладачів (10 жінок та 4 чоловіка), серед них 8 (57,1%) є докторами наук, професорами; решта – кандидати наук, з них 6 (42,9%) доцентів. Треба відзначити, що кількість викладачів ОНП зазначена у тексті СО дещо вища – 17 осіб, оскільки була відсутня деяка інформація, наприклад, щодо викладачів ОК12 «Педагогічна практика» (п. 3 документів на запит). ЕГ оцінила кадровий склад ОНП та пересвідчилася у відповідності кваліфікації науково-педагогічних працівників освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП. До реалізації ОНП долучаються викладачі, що мають достатню кількість пунктів п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>) – зустрічі 1, 7, 9; та мають високі рейтингові показники (<http://surl.li/gldpx>) – відомості СО. Достатня кількість науково-педагогічного персоналу володіє іноземною мовою на рівні B2 та вище – у 5 осіб (35,7 %) зовнішні сертифікати володіння англійською мовою. НПП, залучений до викладання, має достатню публікаційну активність (монографії, навчальні посібники, патенти, публікації у рецензованих авторитетних виданнях – <http://surl.li/gldv1>; <http://surl.li/gldvu>). Відповідний рівень академічної та професійної кваліфікації, що відповідає цілям і програмним результатам навчання за даною ОНП, підтверджується участю викладачів у грантових дослідженнях, у НДР, що фінансуються МОЗ України – професори О.Р. Боярчук, О.О. Шевчук, М.І. Марущак (<http://surl.li/gldwf>; відомості СО, зустріч із гарантом, НПП, відкрита зустріч). ТНМУ забезпечує та контролює підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на 5 років згідно «Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників» (<https://bit.ly/3SuA3bP>; табл. 2 відомостей СО; зустріч 9); стимулює розвиток викладацької майстерності формальними (Центр вдосконалення педагогічної майстерності викладачів <https://qa.tdmu.edu.ua/>) та неформальними засобами (<https://qa.tdmu.edu.ua/news>; групи рівних для викладачів); заохочення персоналу до міжнародного стажування (відомості СО; зустрічі із НПП та керівництвом ЗВО). Наукове керівництво аспірантами та проведення навчальних занять здійснюється науково-педагогічними працівниками з науковим ступенем доктора наук та вченим званням професора (професори Павлишин Г.А. та Боярчук О.Р.), їх печатна та публікаційна активність знаходиться на достатньому рівні (<http://surl.li/glebt>; <http://surl.li/glecc>). Вони є керівниками 7 аспірантів, відповідно 2 та 5 здобувачів на 1 особу, кількість аспірантів на 1 керівника відповідає вимогам чинного законодавства.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ТНМУ контролює добір викладачів на ОНП згідно наявного «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення і звільнення з посад, продовження терміну роботи працівників» та затвердженої процедури (<https://cutt.ly/o9WoGGy>; відомості СО; зустріч 7, 9). Процедура конкурсу є прозорою, передбачає оцінку рівня професіоналізму претендентів за критеріями наявності необхідної кваліфікації, наукового ступеня, вченого звання, володіння іноземною мовою та наявності досягнень у професійній сфері. Конкурс на посади НПП передбачає обговорення кандидатур на кафедральних зборах, за вченої ради факультету, конкурсній комісії Університету, остаточне рішення якої затверджується вченою радою ЗВО шляхом таємного голосування (відомості СО; зустрічі із НПП та менеджментом ЗВО). Щорічно відбувається рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників згідно відповідного положення (<http://surl.li/eszkw>), що виступає механізмом забезпечення необхідного рівня професіоналізму викладачів та їх матеріального і морального заохочення (зустрічі із НПП та адміністрацією). Дотичність НПП дисциплінам, що вони викладають, досягається за рахунок викладацької та/або лікарської професійної кваліфікації (освіта за дипломом, лікарська категорія, стаж професійної діяльності, підвищення кваліфікації) та академічним рівнем (науковий ступінь, вчене звання, профільні наукові публікації). Професійний рівень викладачів ОНП підтверджується публікаційною активністю (<http://surl.li/euxmg>), сертифікатами володіння іноземними мовами, підвищенням наукової та педагогічної кваліфікації, що включають і закордонні стажування (відомості СО, зустріч із гарантом, НПП, відкрита зустріч).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ пересвідчилася, що університет залучає до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП роботодавців: генеральний директор КНП «Тернопільська обласна дитяча клінічна лікарня», д.мед.н. Г.І. Корицький, проректор з наукової роботи ТНМУ проф. І.М. Кліщ є розробниками ОНП. Згідно угод про співпрацю з КНП «Тернопільська обласна дитяча клінічна лікарня», КНП «Тернопільська міська дитяча комунальна лікарня», КНП «Тернопільський обласний клінічний перинатальний центр «Мати і дитина» передбачено залучення роботодавців до організації практичної та науково-дослідницької роботи здобувачів на клінічних базах університету (відомості СО; зустріч із роботодавцями; п.4 документів на запит), однак активного залучення роботодавців до освітнього процесу за даною ОНП не було виявлено під час он-лайн зустрічі. Практична підготовка за ОНП проходять на базах клінічних кафедр університету, розташованих у закладах охорони здоров'я з якими в університеті є договори про співпрацю (відомості СО; зустріч із роботодавцями; п.4 документів на запит). Експертна група пересвідчилася, що представників роботодавців долучених до реалізації ОНП задовольняє її наповнення і вони мають змогу за потребою прийняти участь у перегляді освітньої програми (зустріч із роботодавцями; відкрита зустріч; результати анкетування роботодавців <http://surl.li/glemf>). Роботодавці приймають участь у спільних науково-практичних конференціях із ЗВО де обговорюються актуальні аспекти підготовки докторів філософії (зустріч із роботодавцями, відкрита зустріч; <http://surl.li/euwuo>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ встановила, що до освітнього процесу за даною ОНП залучені професіонали-практики, представники роботодавців, експерти за відповідними медичними напрямками, провідні українські та закордонні фахівці в галузі педіатрії та громадського здоров'я (відомості СО; зустрічі із НПП, здобувачами; відкрита зустріч). Зокрема до висвітлення загальних освітніх компонентів та дисциплін професійного спрямування запрошуються закордонні лектори: проф. Jorge Amil Dias, São João University Hospital Center, Porto, Portugal (<https://shorturl.at/gklBE>); проф. Т. Ульріхс, Університет гуманітарних наук Аккон, м. Берлін, Німеччина (<https://shorturl.at/gFJOR>); керівник клініки неонатології та інтенсивної терапії новонароджених проф. М. К. Боршевська-Корнацька та проф. Б. Стоїнська; керівник клініки гастроентерології та харчування дітей, член правління Польського педіатричного товариства професор Пйотр Альбрехт (Варшавський університет, Польща), професор Радослав Чабер з клініки дитячої онкогематології Жешувського університету (Польща) (<https://shorturl.at/dprOX>). Широке залучення до освітнього процесу за ОНП закордонних фахівців, активна міжнародна співпраця підкреслювалася за зустрічах із НПП, здобувачами, відкритій зустрічі. Гарант ОНП проф. Боярчук О.Р. зазначала важливість проведеного 2-3 лютого 2023 р. заходу – Науково-методичної конференції з міжнародною участю «Підготовка докторів філософії на сучасному етапі: обмін досвідом та кращі практики» (<http://surl.li/euwuo>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення професійної майстерності науково-педагогічних працівників ОНП здійснюється відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників» (<https://bit.ly/3SuA3bP>). В ТНМУ реалізується програма сприяння професійного розвитку викладачів (відомості СО), що знайшло підтвердження на зустрічі із НПП. В університеті є спеціальні сторінки сайту, наприклад Центру вдосконалення педагогічної майстерності викладачів (<https://qa.tdmu.edu.ua/>), які присвячені стажуванню НПП і на яких викладач університету може знайти інформацію про заходи підвищення кваліфікації у ЗВО та поза його межами. Університет сприяє професійному розвитку викладачів в рамках міжнародної співпраці з університетами-партнерами (<http://surl.li/fhliy>), що було підтверджено на зустрічах 2 і 7 та відкритій зустрічі керівницею відділу міжнародних зв'язків – Лісничук Н.Є. та керівницею відділу менеджменту наукових проектів – Шевчук О.О. Для викладачів розробляється індивідуальні плани підвищення кваліфікації (стажування), які контролюються кафедрами та відділом кадрів, що відбивається у звітах кафедр про проведену роботу (відомості СО; зустріч із керівництвом та менеджментом ЗВО, із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів). Викладачі мають можливість підвищувати свій професійний рівень шляхом проходження міжнародних стажувань, курсів підвищення кваліфікації, тощо. Наприклад гарант ОНП, проф. Боярчук О.Р. проходила стажування за кордоном: International Faculty Development Workshop Series, MacEwan University, Canada, 2018; викладачі ОНП проф. О.Шевчук - навчальний курс Management of Internationalization and German-Ukrainian Academic Cooperation 2020-2021(<http://surl.li/fhljv>) та ін. (відомості СО; зустріч із НПП). Викладачі, що здійснюють викладання за ОНП, мають можливість навчатися на безкоштовних курсах англійської мови з підготовки до Cambridge Assessment English (B2). Передбачена грантова підтримка викладачів ЗВО щодо міжнародного стажування, в тому числі за програмами академічної мобільності (відомості СО; зустріч із НПП).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності НПП через систему матеріального та морального заохочення, що реалізується шляхом конкурсного відбору, надбавок до окладу за результатами рейтингування науково-професійної діяльності. В університеті передбачена диференційована щомісячна премія до посадового окладу відповідно до кількості набраних особистих балів за підсумками рейтингування викладачів (<http://surl.li/fhlvo>). Також існує практика преміювання викладачів за викладання дисциплін англійською мовою (<https://bit.ly/3BsDIyo>). Окрім преміювання, результати індивідуальних рейтингів НПП є підставою для встановлення надбавок, представлення до присвоєння наукових звань (відомості СО; зустріч із викладачами, менеджментом ЗВО та представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів). На зустрічі із викладачами, менеджментом ЗВО та відкритій зустрічі зазначалося, що в університеті розпочала роботу школа гарантів та школа наукових керівників, які дозволяють НПП різним освітнім програм обмінюватися досвідом. Розвиток викладацької майстерності НПП стимулює також проведення ЗВО щорічних наукових форумів (<https://www.tdmu.edu.ua/naukovi-forumu/>), можливість безкоштовної публікації наукових здобутків у двох фахових періодичних виданнях педіатричного профілю категорії «Б» (<https://ojs.tdmu.edu.ua/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Навчально-педагогічний персонал долучений до викладання за даною ОНП має достатній професійний та науковий кваліфікаційний рівень, який відповідає освітнім компонентам ОНП та сприяє досягненню належного рівня компетенцій і програмних результатів навчання (підкритерій 6.1). Університет регулює процес залучення до викладання на ОНП за допомогою прозорої процедури конкурсного відбору персоналу. До реалізації ОНП долучаються науково-педагогічні працівники, кваліфікація яких відповідає ліцензійним умовам проведення освітньої діяльності, переважно зі ступенем доктора наук та науковим званням професора (підкритерій 6.2). До забезпечення освітнього процесу за ОНП долучаються професіонали-практики та закордонні фахові експерти, залучені лектори (підкритерій 6.4). ЗВО, використовуючи систему надбавок та премій, рейтингів, курсів підвищення кваліфікації, тренінгів, грантової підтримки, сприяючи публікаційній активності та проведенню власних міжнародних конференцій, забезпечує різні форми морального та матеріального стимулювання НПП, сприяє їх професійному розвитку та підвищенню кваліфікації (підкритерій 6.5 та 6.6).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Спостерігається недостатнє залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу за даною ОНП (підкритерій 6.3), більш активна роль роботодавців у якості викладачів змогла б підсилити конкурентоздатність даної освітньо-наукової програми.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Науково-педагогічний персонал, що приймає участь у викладанні за даною освітньо-науковою програмою має достатній рівень професійної та наукової кваліфікації (відповідність за підкритеріями 6.1 та 6.2). До освітнього процесу залучаються провідні закордонні фахівці, іноземні лектори (підкритерій 6.4). Університет опікується питаннями професійного розвитку викладачів та створює умови для підвищення кваліфікації, використовує дієві засоби морального та матеріального стимулювання НПП (підкритерій 6.5 та 6.6). Загалом встановлено відповідність даної ОНП Критерію 6, проте знайдені певні недоліки, зокрема недостатній ступінь залученості представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОНП (підкритерій 6.3), що суттєво не впливає на діяльність за даною освітньо-науковою програмою.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансове забезпечення ТНМУ дозволяє аспірантам забезпечувати якісне досягнення ПРН за ОНП (bit.ly/3YQb2dD). У цьому році фінансування зменшилось у зв'язку із повномасштабною війною, але є достатнім для

реалізації ОНП, в чому пересвідчилася ЕГ при віртуальному огляді МТБ. ЗВО має сучасні матеріально-технічні ресурси, які повною мірою забезпечують теоретичну та практичну підготовку за заявленою ОНП (bit.ly/3lH8hfR). ЕГ пересвідчилася щодо залучення до забезпечення даної ОНП низки клінічних баз, де здобувачі проводять свою науково-практичну діяльність: обласного клінічного перинатального центру, обласної дитячої клінічної лікарні, міської дитячої лікарні (договори про співпрацю з ними – п.4 документів на запит). Поспілкувавшись із представниками клінічних баз, аспірантами, ЕГ переконалась, що здобувачі мають повний доступ до пацієнтів та можуть безперешкодно проводити свої наукові дослідження з дотриманням біоетичних норм. Для отримання ПРН у ЗВО працює міжкафедральна науково-дослідна лабораторія (bit.ly/3ko626O), яка складається з кількох окремих підрозділів, має сучасне обладнання яке дозволяє проводити весь спектр досліджень (відомості СО; огляд МТБ). Аспіранти можуть виконувати свої наукові дослідження на безоплатній основі під керівництвом наукового керівника та лаборанта. Лише одна здобувачка Перестюка В.О. повідомила, що залучала також і власні кошти для купівлі реактивів (зустрічі із здобувачами, представниками органів студентського самоврядування, з представниками комісій, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів). Практично усі витрати на дослідження покриває ЗВО, а також є грантова підтримка. Із онлайн зустрічі з представниками комісій, дотичний до наукової складової, ЕГ дізналась, що у ЗВО є віварій з низкою сертифікованих лабораторних тварин, де здобувачі можуть проводити свої дослідження. Також було представлено сучасний симуляційний центр, що має міжкафедральний характер і обладнаний усім необхідним щоб аспіранти могли покращувати свої практичні навички (огляд МТБ). Бібліотека університету, загальний фонд якої нараховує 313 320 примірників, допомагає проводити науковий пошук за темою дисертації, а її працівники надають консультативну допомогу, в тому числі онлайн (<https://library.tdmu.edu.ua/>). Бібліотека працює щодня з 9 до 21 год., у вихідні дні працює читальний зал, тобто здобувачі вечірньої та заочної форми навчання мають можливість її відвідувати. Також у бібліотеці є окремих зал для роботи аспірантів. Навчальні корпуси, бібліотека є зоною вільного доступу до Wi-Fi. Аспіранти мають можливість вільного доступу до онлайн освітніх платформ та онлайн-ресурсів (відомості СО; огляд МТБ; зустріч зі здобувачами). Під час зустрічей з адміністрацією, НПП та здобувачами зазначалося, що аспіранти можуть безоплатно та не лімітовано, публікуватись у періодичних виданнях ТНМУ (<https://ojs.tdmu.edu.ua/>). Таким чином, наявні ресурси дозволяють досягти визначених ОНП «Педіатрія» цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей з адміністрацією університету, академічним персоналом та здобувачами було встановлено, що доступ для НПП й аспірантів до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. На території закладу доступний Wi-Fi. Під час онлайн-зустрічі з фокус групами та роботи з наданими відомостями СО, ЕГ з'ясувала, що для надання консультативної, психологічної та соціальної підтримки у ТНМУ функціонують відділи: менеджменту наукових проєктів (bit.ly/3I4LemO), аспірантури та докторантури (<https://aspirantura.tdmu.edu.ua/home>), міжнародних зв'язків (bit.ly/3YBrZYO), внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (bit.ly/3EfZ8Bh), інформаційних ресурсів (<https://it.tdmu.edu.ua/>), науковий (bit.ly/3xpyFov), юридичний (<https://legal.tdmu.edu.ua/>); центри: виховної роботи та культурного розвитку (<https://ecd.tdmu.edu.ua/>), центр спортивної роботи (<http://sport.tdmu.edu.ua/>), центр психологічного консультування (<https://cps.tdmu.edu.ua/>). Також є комплекс студентського харчування (bit.ly/3KgL8m), НОК «Червона калина» (<https://kalyna.tdmu.edu.ua/>), спортивні та тренажерні зали, басейн; працює корпоративна пошта та СДО «Moodle» (bit.ly/3S3aeiG). Аспіранти проінформовані про свої можливості та активно ними користуються, а також можуть долучатися до опитування та вносити свої пропозиції та потреби (<http://surl.li/bylcj>; зустріч 8, відкрита зустріч). Інформаційний супровід основних подій з життя університету, освітнього процесу забезпечується через офіційний сайт (<https://www.tdmu.edu.ua/>). Заклад представлений і у соціальних мережах, зокрема має сторінку у Facebook (<https://www.facebook.com/tdmu.official/>), Instagram (<https://www.instagram.com/ternopil.medical.university/>), а також має свій канал на youtube (<https://www.youtube.com/channel/UCCwOL-NkpaJAsikOzjvngOQ>). Позитивним моментом інформаційного супроводу здобувачів освіти за ОНП є можливість публікуватись у власних фахових виданнях (<https://ojs.tdmu.edu.ua/>). Працівники бібліотеки інформують аспірантів про особливості роботи з міжнародними наукометричними базами даних, про вимоги до цитування та оформлення статей тощо (огляд МТБ; зустріч 9). Однак під час зустрічей із НПП, здобувачами та адміністративним персоналом ЕГ не змогла достеменно встановити якими засобами спеціального програмного забезпечення можуть вільно користуватися аспіранти для проведення статистичної обробки отриманих наукових даних. Під час зустрічей здобувачі відзначали, що можуть з цим питанням вільно звернутися до профільних кафедр, відділу аспірантури; проф. Теренда Н.О. зазначала, що здобувачі можуть застосовувати безкоштовний R командер; завідувачка відділу аспірантури та докторантури Потіха Н.Я. зазначила, що у ЗВО використовується ліцензійна версія Statistica Basic 10 for Windows, (п. 10 документів на запит), при цьому зазначалося, що за можливістю здобувачам надається консультативна та інша підтримка.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО забезпечує безпечне середовище для здобувачів через комплекс таких заходів, як: розробка та затвердження інструкцій, актів з охорони праці (bit.ly/3SdDRhn). На кожній кафедрі проводять інструктажі для здобувачів з пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності, забезпечують навчальні лабораторії захисним обладнанням, приладами для вимірювання показників безпеки середовища (відомості СО; огляд МТБ). Наявні правила поведінки здобувачів вищої освіти (bit.ly/3YNSwCr), правила внутрішнього розпорядку (bit.ly/41apazC). ЗВО забезпечений

укриттями, якими користуються під час повітряних тривог (bit.ly/3ICQM9B). В ЗВО здобувачі можуть отримати психологічну допомогу в центрі психологічного консультування (<https://cps.tdmu.edu.ua>). Загалом у закладі створена доброзичлива атмосфера освітнього середовища, яка заснована на довірі, що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів. Підтримка у складних ситуаціях, психологічне розвантаження здобувачів можливе під час звернення до центру психологічного консультування, мобільної психологічної допомоги (<https://mobilementalhelp.tdmu.edu.ua/>), а також іншими неформальними засобами, як наприклад, проведення дозвілля у театральній студії «Арт-драма», участь у діяльності хору ТНМУ (зустріч із представниками студентського самоврядування).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На зустрічах зі здобувачами, науково-педагогічними працівниками, керівниками структурних підрозділів, з'ясовано, що в університеті здійснюється інформаційна та організаційна підтримка здобувачів переважно через відділ аспірантури та докторантури (<https://aspirantura.tdmu.edu.ua/home>), менеджменту наукових проєктів (bit.ly/3I4LemO), міжнародних зв'язків (bit.ly/3YBrZYO), внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (bit.ly/3EfZ8Bh), інформаційних ресурсів (<https://it.tdmu.edu.ua/>), науковий відділ (bit.ly/3хруFov), метрологічну службу (<https://metrolog.tdmu.edu.ua/>), патентно-інформаційний відділ (<https://pat-inf.tdmu.edu.ua/>), кафедри (<https://www.tdmu.edu.ua/departments/>), які координують освітньо-науковий процес, розклад навчання, оповіщення про наукові та освітні заходи. Цю ж інформацію публікують на офіційному сайті ЗВО (<https://www.tdmu.edu.ua/>) та в соціальних мережах. Здобувачі повідомили, що вони отримують необхідну інформацію переважно через корпоративну електронну пошту та Viber. Аспіранти можуть звернутися до керівництва університету, написавши на електронні скриньки: «Запитайте у ректора» (<http://surl.li/figfq>) та «Зворотній зв'язок» (<http://surl.li/figge>). На фокус групі (зустріч 8), голова профкому Лихацький П.Г. розповів, що соціальна підтримка надається у вигляді преміювання до чи після захисту дисертаційної роботи здобувачам та науковим керівникам (<http://surl.li/fighv>), профспілковий комітет забезпечує отримання матеріальної допомоги на оздоровлення чи інші потреби. Здобувачі, які мають дітей, мають змогу отримати доплату на придбання путівок у дитячі оздоровчі табори, а також відпочити у НОК «Червона калина». За результатами опитувань, що проводилося серед здобувачів, всі аспіранти вказали, що задоволені всіма видами підтримки у ЗВО (<http://surl.li/fhdzp>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За даною освітньою програмою не навчаються особи з обмеженими освітніми можливостями. Однак, в університеті створено умови для реалізації права на освіту для цієї категорії осіб. У ТНМУ затверджене положення про забезпечення доступності приміщень особам з особливими потребами (bit.ly/3EjMEZj). Наказом ректора ЗВО створено службу підтримки осіб з особливими потребами (bit.ly/3XETu2t; bit.ly/415Yb8z). Для доступу до навчальних приміщень здобувачів з інвалідністю та інших маломобільних груп, університетом отримано відповідні дозвільні документи (bit.ly/3KkSIou). Навчальні корпуси університету та клінічні бази кафедр обладнані пандусами, забезпечено повну доступність здобувачів з особливими потребами до навчальних приміщень, лабораторій. Більшість приміщень, якими користуються аспіранти, обладнані санвузлами для осіб з інвалідністю. Якщо виникають труднощі щодо доступу в окремі приміщення, наприклад, як з'ясувалося під час огляду МТБ, в бібліотеку (там відсутні пандуси, бо немає технічної можливості їх встановити через архітектурні особливості), то працівники запевнили ЕГ, що нададуть необхідну допомогу і підтримку для осіб з особливими потребами. ЕГ рекомендує ЗВО більш широко трактувати поняття осіб з особливими потребами відповідно до прийнятого Положення (bit.ly/3EjMEZj), включивши до нього здобувачів з дітьми та продумати організацію навчального простору в т.ч. для них.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткими та зрозумілими для всіх учасників навчального процесу. Під час реалізації ОНП конфліктних ситуацій та випадків дискримінації не було, що підтвердили учасники освітнього процесу під час зустрічей з ЕГ. Отже політика закладу в цьому напрямку є ефективною. У своїй діяльності ТНМУ дотримується законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації. У закладі функціонує центр протидії дискримінації та домаганням (<https://opdh.tdmu.edu.ua/>), діють ряд положень: «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій в університеті» (bit.ly/3IyJALE), «Політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями» (bit.ly/3SdHdkk), «Політики попередження і боротьби із дискримінацією» (bit.ly/3KkPMbb), «Політики запобігання та боротьби із корупцією в ТНМУ» (bit.ly/3lP8FJn), «Положення про комісії з академічної доброчесності та комісію з етики та управління конфліктами» (bit.ly/3Ek4zPz), «Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)» (bit.ly/3ICOWiG) тощо. Керівництво університету, структурних підрозділів здійснюють інформаційні та

просвітницькі кампанії щодо підвищення рівня обізнаності науково-педагогічного колективу та здобувачів ЗВО щодо попередження дискримінації та сексуальних домагань. На сайті університету є скринька «Довіри», а також номер телефону, куди можна звернутися у разі виникнення подібних конфліктних ситуацій (відомості СО; зустрічі зі здобувачами, представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів). Відповідно до чинного законодавства у ЗВО розроблені та реалізовані заходи з попередження виникнення та протидії корупції, проводиться відповідне анкетування, існує скринька довіри (<http://surl.li/kyhu>). На дієвість превентивних заходів із попередження корупційних ризиків, дієвість інформаційних заходів по підвищенню рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо попередження виникнення випадків корупції вказував уповноважений з антикорупційної діяльності Балик Р.М., зазначаючи, що випадків корупції при реалізації даної ОНП в університеті не спостерігалось (зустріч 7). ЕГ отримала підтвердження стосовно участі студентського самоврядування у вирішенні питань щодо протидії конфліктним ситуаціям, випадкам дискримінації та корупції (зустріч 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО забезпечує безкоштовний доступ до необхідних матеріальних та інформаційних ресурсів для здобувачів, в т.ч. до лабораторій на клінічних базах університету; витратні матеріали для наукових досліджень отримуються переважно за кошти університету (підкритерій 7.2). В закладі діє сучасний центр стимуляційного навчання для оволодіння здобувачами за ОНП практичними навичками (підкритерій 7.1). Інформаційний супровід здобувачів забезпечується в т.ч. через соціальні мережі (підкритерій 7.2). У ЗВО наявні укриття для безпеки учасників освітнього процесу під час повітряних тривог (підкритерій 7.3).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Суттєвих недоліків не виявлено. Враховані практично усі потреби осіб з інвалідністю та маломобільних здобувачів. Слабкою стороною є недостатнє врахування особливих потреб широкого кола осіб, що навчаються, зокрема осіб з вадами зору та батьків малолітніх дітей (підкритерій 7.5). Експертною групою рекомендовано адміністрації закладу на 2023-2024 н.р. розглянути можливість виготовлення інформаційних табличок шрифтом Брайля, адаптувати інтерфейс сайту ПДМУ під потреби здобувачів з вадами зору, обладнати кімнату для годування немовлят та дитячу кімнату з педагогом, який би проводив заняття із дітьми під час навчання батьків за ОНП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО забезпечує безкоштовний доступ здобувачів до матеріальних та інформаційних ресурсів, наукових лабораторій, клінічних баз, ресурсів бібліотеки, що підтверджує відповідність вимогам підкритеріїв 7.1 і 7.2. Створене безпечне освітнє середовище для усіх учасників освітнього процесу. Це підтверджує виконання підкритерію 7.3. Достатньою є освітня, організаційна, інформаційна, консультативна підтримка здобувачів вищої освіти, в т.ч. через соціальні мережі. Тому підкритерій 7.4 повністю відповідає вимогам. Здобувачі з особливими потребами, зокрема з порушенням рухових функцій, можуть безперешкодно реалізувати своє право на освіту. Але ЗВО не були враховані потреби інших категорій здобувачів з особливими потребами. Тому під критерій 7.5 має часткову відповідність. У ЗВО розроблено правове та інформаційне забезпечення щодо попередження дискримінації та вирішення конфліктних ситуацій, що повністю відповідає встановленим вимогам підкритерію 7.6. Враховуючи наявні факти і докази, а також дані обговорення під час зустрічей із здобувачами, адміністрацією, викладацьким і допоміжним складом ЕГ дійшла висновку, що представлена ОНП «Педіатрія» відповідає рівню В за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюється «Положенням про освітні програми, їх моніторинг, перегляд та процедуру оновлення у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України» (<http://surl.li/efgai>), яке вміщує загальні положення, вимоги до структури, створення, затвердження моніторингу та перегляду ОНП.

Ініціаторами змін до ОНП можуть виступати гаранті, усі зацікавлені учасники освітнього процесу, кафедри, різні групи стейкхолдерів тощо. Перегляд ОНП здійснюється щорічно адміністрацією, НПП, представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів). Підготовлений проект ОНП виставляється в публічному доступі (<http://surl.li/ejvzu>) на громадське обговорення. Інформація про початок громадського обговорення активно оприлюднюється, збираються відгуки та рекомендації (<http://surl.li/encir>, <http://surl.li/encjh>). Громадське обговорення завершується засіданням Ради із забезпечення якості вищої освіти університету (<http://surl.li/axqgf>, <http://surl.li/fhtjo>), після чого ОНП пропонується для затвердження на вченій раді університету (відомості СО; зустрічі з гарантом, адміністрацією, НПП, представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів). Моніторинг за станом та переглядом освітньої програми здійснюють гарант ОНП, члени проектної групи, НПП профільних кафедр із залученням здобувачів та представників органів студентського самоврядування, студентського парламенту при координаційній підтримці та регулюванні процесу відділом внутрішнього забезпечення якості освіти (відомості СО; зустріч 7; п.2 документів на запит). Під час зустрічей в онлайн-режимі із різними фокус-групами (адміністрацією, НПП, здобувачами, відкрита зустріч) стверджувалося, що університет дотримується вимог, щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП відповідно до наявної внутрішньої процедури забезпечення якості освіти, яка передбачає залучення до цього процесу різних груп стейкхолдерів та проведення перегляду освітньої програми не рідше 1 разу на рік.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час інтерв'ю аспірантів, ЕГ пересвідчилася, що здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії залучені до процесу перегляду освітньої програми. Це здійснюється різними шляхами, зокрема через пропозиції під час громадського обговорення ОНП, під час спілкування з викладачами, завідувачами кафедр, гарантом програми, науковими керівниками, адміністративним персоналом та шляхом анкетування (<http://surl.li/fhdzp>). Однак треба зазначити, що у самій анкеті для здобувачів змістовних питань щодо наповнення даної ОНП бракує (<http://surl.li/fhdzp>). Згідно протоколів профільних кафедр (п. 2 документів на запит), аспіранти приймають участь у відповідних засіданнях, зборах робочої групи з розробки ОНП. Так, при перегляді ОНП у 2021 року було враховано пропозицію аспірантки Шульгай А-М.А. щодо збільшення тривалості вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки з 6 до 9 кредитів (відомості СО; зустріч із здобувачами). Представники студентського самоврядування, студентського парламенту, наукового товариства студентів, ради молодих вчених приймають участь у моніторингу забезпечення якості освітніх програм у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ТНМУ (<http://surl.li/krkv>). Представники ОНП «Педіатрія» не входять до органів самоврядування здобувачів, а присутні на відповідній фокус-групі їх представники не надали конкретних прикладів висування власних пропозицій оптимізації даної ОНП, але стверджували що можуть вільно висловити свою думку або доносити думку інших здобувачів щодо оптимізації освітніх програм. Представниці ОНП «Педіатрія» не входять до органів студентського самоврядування, студентського парламенту, ради молодих вчених, проте аспірантка Лабівка О.В. є членом ради із забезпечення якості університету з числа здобувачів, де має змогу приймати участь в ухваленні відповідних рішень (<http://surl.li/encjm>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Можливості участі роботодавців в перегляді ОНП регламентована «Положенням про зовнішніх стейкхолдерів освітніх програм університету» (<https://cutt.ly/8PgCDzX>). Роботодавці можуть впливати на перегляд ОНП різними шляхами, зокрема участю у її розробці (Генеральний директор КНП «Тернопільська обласна дитяча клінічна лікарня» Корицький Г.І., проректор з наукової роботи ТНМУ Кліщ І.М.), перегляді, при громадському обговоренні змін, шляхом участі у роботі Ради із забезпечення якості вищої освіти ТНМУ, під час анкетування (<http://surl.li/glemf>). Проф. Кліщ І.М. на засіданні робочої групи запропонував додати ОК «Інформаційно-комунікаційна грамотність та цифрова наука» (відомості СО; зустріч з НПП). На сайті ЗВО розміщена форма для анкетування роботодавців, представлено аналіз її результатів (<http://surl.li/glemf>) в яких роботодавці висловили повну задоволеність якістю підготовки випускників аспірантури, однак в опитуванні не має запитань які б торкалися безпосередньо пропозицій роботодавців щодо шляхів підвищення якості ОНП. На зустрічі із роботодавцями, останні запевняли ЕГ, що залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми і цілком задоволені її змістом та якістю (зустріч 4).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Траєкторія працевлаштування та кар'єрний зріст здобувачів освіти врегульовано Положенням про відділ сприяння працевлаштуванню випускників (<https://cutt.ly/r9aRnWG>), функціонально забезпечується відділом сприяння працевлаштуванню випускників (<https://cutt.ly/z9aRpuK>) та певною мірою відстежується гарантом ОНП, відділом аспірантури та докторантури, науковим відділом (відомості СО; зустрічі із адміністративним та допоміжним персоналом). Контингент здобувачів за даною ОНП представлений переважно аспірантами очно вечірньої форми

навчання (5 із 7 здобувачів), які уже є працевлаштованими у заклади охорони здоров'я. На теперішній час вже проведено захист 1-ї дисертації здобувачки ступеню доктора філософії за даною ОНП – Шульгай А-М.А. «Діагностика та прогнозування кардіометаболічних порушень та вітамін D статусу у дітей підліткового віку з надмірною масою тіла та ожирінням (<http://surl.li/glmhw>), якій уже присуджено науковий ступінь. Вона працює викладачем на кафедрі педіатрії №2 (<http://surl.li/glmis>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Механізм реагування на недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/xwrg>) та «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти» (<http://surl.li/xwri>). Система забезпечення якості освіти ЗВО реагує на виявлені недоліки під час реалізації ОНП, так за результатами первинної акредитації були здійснені заходи щодо оптимізації організації освітнього процесу за ОНП, її структури шляхом впровадження нової дисципліни та ін. Можливість своєчасно й адекватно зреагувати на недоліки забезпечує планове здійснення моніторингу рівня задоволеності здобувачами третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (<http://surl.li/baafe>; п.36 документів на запит), однак ЕГ зазначає, що сама анкета щодо опитування аспірантів якістю освітнього процесу, потребує певного удосконалення для уточнення різних аспектів навчання, пропозицій від здобувачів. Також передбачене анкетування інших груп стейкхолдерів (<http://surl.li/azzat>). Окреме опитування науково-педагогічного персоналу щодо моніторингу якості даної ОНП в університеті не проводиться, що було з'ясовано ЕГ при співбесідах з учасниками фокус-груп, однак у відомостях СО наведено зразок анкети для викладачів (<http://surl.li/fgmcd>), що не містить питань щодо специфіки даної ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної освітньої програми проводиться вперше, однак ЗВО враховує рекомендації після акредитацій інших ОНП університету (відомості СО). Зокрема зазначалося, що на теперішній час, згідно рекомендаціям після інших акредитаційних експертиз створюється школа гарантів та школа наукових керівників (зустрічі із НПП, адміністративним та допоміжним персоналом, відкрита зустріч).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Підтримку культури якості в університеті забезпечує внутрішня матрична структура управління якістю освіти, що має, як горизонтальні так і вертикальні зв'язки, охоплює 5 рівнів управління та забезпечує залучення усіх дотичних фахівців. Перший рівень системи внутрішнього забезпечення якості освіти представлений здобувачами ОНП, 2-й – кафедральним рівнем і групою забезпечення ОНП, 3-й – органами студентського самоврядування та факультетськими структурами, 4-й – структурними підрозділами ЗВО долученим до реалізації системи якості освіти, університетською радою з якості вищої освіти, 5-й – наглядовою та вченою радою університету (<https://cutt.ly/6PgVSBv>). За визначенням ЗВО така система є «децентралізована модель» із розподілом функцій між структурними одиницями при координуючій ролі Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (відомості СО). Залучення різних структурних підрозділів ЗВО та академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП відбувається послідовно на різних етапах її реалізації, за окремими процедурами забезпечення якості освітнього процесу закріплені певні відповідальні. Формуванню культури якості сприяє наявність у ЗВО сертифікатів відповідності вимогам у галузі освітньої та наукової діяльності стандарту якості ISO 9001:2015 (<https://www.tdmu.edu.ua/iso-9001-2015/>), термін дії яких поки що неможливо продовжити через воєнний стан за словами представника ректора з якості вищої освіти Загричука Г.Я. (зустріч 7).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Університет має чітку нормативну базу щодо якості вищої освіти, де прописані чіткі і зрозумілі процедури її забезпечення, яких дотримується ЗВО при розробці та періодичному 1 раз на рік перегляді ОНП (підкритерій 8.1). Здобувачі, роботодавці та інші стейкхолдери мають можливість долучатися до формування і наповнення ОНП та вносити свої пропозиції щодо її покращення (підкритерії 8.2, 8.3). Визначено відповідальність ОНП акредитаційними вимогам за підкритеріями 8.4 та 8.6. ТНМУ має розгалужену та дієву систему управління якістю освіти, що об'єднує різні структурні та функціональні підрозділи, яку називає «децентралізованою моделлю» із розподілом функцій між структурними одиницями при координуючій ролі Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та яку можна охарактеризувати як матричну структуру управління якістю, що сприяє розбудові

культури якості при постійному розвитку освітньо-наукової програми (підкритерій 8.7). Незважаючи на те, що акредитація ОНП проводиться вперше, університет враховує рекомендації після акредитаційних експертиз інших програм ЗВО (підкритерій 8.6), зокрема створюється школа гарантів та школа наукових керівників, що сприятиме інтеграції різних спеціалістів на шляху формування сприятливого до забезпечення якості освіти середовища.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Спостерігається неповна відповідність акредитаційним вимогам за підкритерієм 8.5. Для підвищення ефективності залучення різних груп стейкхолдерів до перегляду освітньо-наукової програми рекомендується переглянути та оновити анкети для більш ефективного зворотного зв'язку з роботодавцями і здобувачами та запровадити окреме опитування науково-педагогічного персоналу, що буде вміщувати адресні запитання стосовно ОНП «Педіатрія». Спостерігається недостатня залученість здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в органи студентського самоврядування, молодіжного наукового руху, що мають важелі безпосередньо впливати на якість ОНП. Рекомендується забезпечити представництво аспірантів ОНП «Педіатрія» в органах самоврядування здобувачів (підкритерій 8.2)

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО регламентовано внутрішнє забезпечення якості освіти, учасники освітньо-наукового процесу дотримуються зазначеного регламенту. Якість ОНП підтримується та забезпечується різними структурними підрозділами, що об'єднані в єдину функціональну систему, яка забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в реалізації освітньо-наукової програми. Удосконалення якості ОНП проводиться з урахуванням інтересів різних груп стейкхолдерів. ЕГ відзначає повну відповідність ОНП критерію 8 за підкритеріями 8.1, 8.3, 8.4, 8.6, 8.7 та часткову за 8.2 і 8.5, однак виявлені недоліки суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, а ОНП загалом відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в університеті є доступними, чітко сформульованими та зрозумілими. Усі нормативно-правові акти, які регламентують освітньо-науковий процес, представлені на офіційному сайті ТНМУ (<https://www.tdmu.edu.ua/>), де на різних сторінках розміщено відповідні положення та нормативні документи (відомості СО). До переліку документів, що регламентують регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу відносяться: статут ЗВО (<http://surl.li/etvuo>), концепція розвитку університету (<http://surl.li/kylq>), правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/etvvl>), положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/etvvp>), положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії (<http://surl.li/ewnmq>) та інші документи розміщені, що розміщені у відкритому доступі. Під час дистанційної роботи з фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що всі сторони освітнього процесу дотримуються встановлених правил під час реалізації ОНП. У ЗВО передбачено звітування аспірантом 2 рази на рік про хід виконання індивідуального навчального плану та наукової роботи аспіранта на засіданні профільної кафедри (зустрічі зі здобувачами, з представниками комісій, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів, п. 7, 8 документів на запит) Дотриманню вимог критерію публічності та прозорості реалізації ОНП сприяє періодичне анонімне анкетування здобувачів (<http://surl.li/fhdzp>). Наведені посилання на нормативні документи, анкетування тощо у звіті самооцінювання ЗВО вдалось відкрити під час роботи із сайтом ТНМУ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

З метою отримання зауважень і пропозицій від зацікавлених сторін проект ОНП зі спеціальності 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» дійсно є оприлюдненим на сайті університету за посиланням: <http://surl.li/ejvzu>. Під час фокус-груп з різними учасниками освітнього процесу, ЕГ отримано докази їх обізнаності в тому, що проект

ОНП є доступним для громадського обговорення. Під час дистанційних відеозустрічей була отримана інформація, що проектна група, гарант ОП, НПП, здобувачі та роботодавці приймають участь в оновленні ОНП, застосовується процедура анкетування та процедура безпосереднього чи опосередкованого надання пропозицій. Збір відгуків та рекомендацій здійснюється шляхом надсилання електронного листа впродовж місяця на адресу Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти або через сторінку Facebook (<http://surl.li/encjrh>). Інших інструментів окрім анкетування та надсилання пропозицій на електронну пошту у відомостях СО та під час зустрічей наведено не було. Представники роботодавців вносять свої пропозиції переважно через рецензії ОНП. ЕГ ознайомила із рецензіями на дану ОНП (відомості СО).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНП за спеціальністю 228 «Педіатрія» за третім освітньо-науковим рівнем в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» наявна та розміщена на офіційному електронному ресурсі ТНМУ (<http://surl.li/eospe>), на відповідному розділі сайту відділу аспірантури та докторантури (<http://surl.li/gloyn>), на сторінці громадського обговорення ОНП (<http://surl.li/ejvzu>). Нормативна документація щодо освітнього процесу в аспірантурі опублікована на сторінці нормативної документації відділу аспірантури та докторантури (<http://surl.li/glozz>), сторінках профільних кафедр (<http://surl.li/fhagw>; <http://surl.li/fhafp>) у достатньому обсязі для заінтересованих сторін. Програми ОК розміщені на кафедральних сторінках в розділі навчальна робота (наприклад, <http://surl.li/bkich>), вибіркові навчальні дисципліни у загальному каталозі вибіркових дисциплін ТНМУ (<http://surl.li/eostl>). Треба зазначити, що окрема сторінка даної ОНП на сайті відділу аспірантури та докторантури відсутня. ЕГ зазначає, що знаходження інформації щодо ОНП на різних сторінках сайту та її часткове дублювання певною мірою ускладнює цілісне сприйняття нормативного та інформативного наповнення освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначається достатньо інформативний та багатокомпонентний інтерфейс офіційного електронного ресурсу ТНМУ. Досягнення прозорості, публічності, доступності для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 228 «Педіатрія» відбувається за рахунок надання необхідних інформативно-нормативних посилань на сайті ЗВО (підкритерії 9.1 та 9.3). Спостерігається своєчасне оприлюднює на офіційному веб-сайті університету проектів ОНП та дотримання регламенту отримання зауважень та пропозиції відносно неї (підкритерій 9.2). Встановлено наявність процесу динамічного інформаційного наповнення електронних ресурсів ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не достатньо врегульований процес та механізм зворотного зв'язку після громадського обговорення проекту ОНП від зацікавлених сторін, відсутня інформація щодо прозорості надходження, розгляду та аргументування отриманих пропозицій (підкритерій 9.2). Спостерігається розпоршене розташування усіх дотичних до ОНП документів (робочих програм, силабусів тощо), що призводить до їх дублювання та утруднення пошуку актуальних версій (підкритерій 9.3). ЕГ рекомендує відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, після проведення відповідних процедур, оприлюднювати на веб-сайті ЗВО пропозиції отримані під час громадського обговорення проекту ОНП; відділу аспірантури до початку наступного навчального року на своєму сайті створити сторінку даної ОНП з розміщенням усієї актуальної дотичної до неї інформації чи посилання на неї – інформації про гаранта, версій ОНП, навчальні плани, розклади занять, робочі програми та силабуси ОК тощо.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Наявне інформаційне наповнення та навігація на сайті ТНМУ щодо реалізації освітньої діяльності за ОНП 228 «Педіатрія» підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в цілому відповідають критерію 9. Виявлені недоліки за підкритеріями 9.2 та 9.3 можуть бути швидко скоригованими ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Відповідність дисциплін зі спеціальності науковим інтересам здобувачів забезпечується 19 кредитами ЄКТС, що відводяться для набуття компетентностей зі спеціальності: ОК8 «Актуальні питання сучасної педіатрії» (3 кредити), ОК9 «Методологія і техніки інструментальних та лабораторних досліджень в педіатрії» (3 кредити), ОК10 «Клінічна епідеміологія та доказова медицина» (3 кредити), ОК11 «Аналіз сучасних проблем та наукових напрямків в педіатрії» (4 кредити), ОК12 «Педагогічна практика» (6 кредитів). У ЕГ виникало запитання щодо дотичності до даного блоку ОК10, яка має відношення до набуття універсальних навичок дослідника, однак викладачі на он-лайн зустрічах (зустріч із НПП, відкрита зустріч) зазначали, що дана дисципліна має переважно педіатричне спрямування в рамках доказової медицини. ЕГ встановила, що ОК10 викладається на кафедрі громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, а її робоча програма (<http://surl.li/bkich>) має відношення більшою мірою до статистичних та епідеміологічних методів дослідження, отже більш доречно її віднести до блоку дисциплін загальної підготовки. Вибірковий блок ОНП складається із 15 кредитів ЄКТС. Здобувачем здійснюється вибір двох дисциплін із 10-ти вибірових компонентів циклу загальної підготовки (6 кредитів) та однієї із 5-ти ВК циклу професійної підготовки (9 кредитів). Схема добору вибірових компонентів є дещо зміщеною у бік нормативних загальних дисциплін, однак компенсується більшим обсягом навчального навантаження професійних компонентів. Здобувачі обирають передусім дисципліни професійного спрямування, які більшою мірою дотичні до тематики їх дослідження (відомості СО; зустріч зі здобувачами; п.7 документів на запит). Так, наприклад, теми дисертаційних досліджень Лабівки О.В. та Панченко О.І. присвячені питанням COVID-19, а ВК, що вони обрали – «Сучасні наукові дослідження з дитячої інфектології». Вивчення робочих програм та силабусів ОК, що торкаються набуття універсальних навичок дослідника (ОК3 та ОК4; <http://surl.li/bkich>) показало, що ОНП забезпечує їм певний рівень опанування статистичних дослідницьких компетентностей. При інтерв'ю із здобувачами вони зазначали що мають можливість щодо статистичної обробки даних переважно за рахунок індивідуальних консультацій із викладачами і керівниками. При цьому серед низки ЗК загального циклу підготовки наявна ВК2 «Методи статистичного аналізу в наукових дослідженнях». Необхідні викладацькі компетентності здобувачів забезпечуються за рахунок ОК5 «Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики» (3 кредити) та ОК12 «Педагогічна практика» (6,0 кредитів), яка здійснюється у формі викладацької практики на профільних кафедрах (відомості СО; зустрічі із НПП, здобувачами) На різних фокус-групах зазначалося, що програма підготовки докторів філософії за даною ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів та сприяє забезпеченню повноцінної комплексної підготовки до професійної педіатричної і науково-педагогічної діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Забезпечення відповідності напрямів наукових досліджень керівників та здобувачів у ЗВО регулюється на різних етапах, починаючи зі вступу до аспірантури, коли вступники надають тему дослідницької пропозиції, яка розглядається в рамках дотичності до кафедральної НДР релевантної напряму досліджень керівника (відомості СО; зустрічі з гарантом, представниками комісії, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів). Панування теми дисертаційної роботи здійснюється здобувачем сумісно з науковим керівником. Матеріали щодо планування наукового дослідження в обов'язковому порядку розглядаються на засіданнях профільної кафедри, наукової комісії та затверджуються вченою радою університету. заплановані теми дисертаційних робіт оприлюднюються на сайті ЗВО (відомості СО; зустрічі із здобувачами та з представниками комісії, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів). Наприклад, до НДР кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією належать 0121U100069 «Особливості вітамінного та мінерального статусу у здорових дітей із соціально значущими захворюваннями» (2021-2022 рр., керівник проф. О. Р. Боярчук, 0122U000039 «Удосконалення методів діагностики, лікування та реабілітації найбільш поширених захворювань дитячого віку» (2022 - 2024 рр., керівник проф. О.Р. Боярчук) (<http://surl.li/gldwf>), до яких дотична тематика наукового дослідження аспірантки Ковальчук Н.І. «Кардіоваскулярні порушення та їх корекція у дітей з ювенільним ідіопатичним артритом». При цьому низка наукових досліджень її наукового керівника – проф. Боярчук О.Р. присвячена питанням дитячої кардіоревматології, що підтверджується відповідними посиланнями на публікації (<https://cutt.ly/10PxJm7>; <http://surl.li/fgznu>). На зустрічах зі здобувачами та НПП присутні зазначали, що звичайною практикою є авторство аспірантів щодо певного розділу звіту кафедральної НДР. Наявність критичної маси дослідників, що спільно працюють над однією науковою проблематикою підтверджується можливістю ЗВО формувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів, які пройшли підготовку за даною ОНП, що підтверджує проведений захист дисертації Шульгай А-М.А. (<http://surl.li/glmhw>) та присудження їй наукового ступеня доктора філософії. Під час зустрічі 9, Сидоренко О.Л. – відповідальна за формування разових спеціалізованих Вчених рад запевнила ЕГ, що в університеті немає жодних проблем із підбором рецензентів, формуванням складу разових спеціалізованих вчених рад для захисту здобувачів за спеціальністю 228 «Педіатрія», оскільки в університеті наявна достатня кількість науковців з необхідною науковою кваліфікацією.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Аспіранти мають змогу проводити дослідження на профільних кафедрах, клінічних базах кафедр у закладах охорони здоров'я з якими в університеті заключено договори про співпрацю (п.4 документів на запит), у наукових атестованих лабораторіях ЗВО (<http://surl.li/ewwfj>). В чому ЕГ пересвідчилася при опитуванні різних фокус-груп та при огляді МТБ, під час якого отримала запевнення, що лабораторії у яких закінчився строк ліцензії не змогли поки продовжити строк атестації через воєнний стан. Здобувачі ступеню доктора філософії вказували на вільний доступ, безоплатне користування обладнанням і невеликим обсягом залучення власних ресурсів. Аспіранти в рамках виконання власного дослідження залучені до виконання наукових проєктів, що фінансуються за кошти державного бюджету ([https://cutt.ly/IoOFvxP% зустріч](https://cutt.ly/IoOFvxP%зустріч) зі здобувачами, відкрита зустріч). В університеті створено належні умови для проведення апробації результатів наукових досліджень у вигляді звітування аспірантів 2 рази на рік на профільних кафедрах, представлення результатів досліджень на щорічному Міжнародному конгресі студентів та молодих вчених (<http://surl.li/fihyf>) та інших наукових конференціях (<http://surl.li/fihyq>; відомості СО; зустрічі із здобувачами, представниками ради молодих вчених ЗВО забезпечує можливість безкоштовної публікації статей у 2-х з 11-ти університетських фахових наукових журналах, рекомендованих ДАК МОН України (категорія «В», спец. – 228 «Педіатрія»): «Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології», « International Journal of Medicine and Medical Research» (<https://ojs.tdmu.edu.ua/>), кількість безкоштовних статей, що надаються для публікації, необмежена (зустріч зі здобувачами). На зустрічах гарант та представники адміністрації ЗВО запевняли, що проводиться активна робота по приєднанню журналів університету до міжнародних наукометричних баз. ЕГ пересвідчилася у достатній публікаційній та апробаційній активності здобувачів (зустріч зі здобувачами; сторінки профільних кафедр <https://cutt.ly/3oO2Kzh>, <https://cutt.ly/VoO9AQE>; п.8 документів на запит).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Університет забезпечує долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, шляхом співпраці із закладами та організаціями з 33 країн світу (<http://surl.li/fhcccl>), стимулювання участі здобувачів у стажуваннях за кордоном, участі у міжнародних наукових конференціях. ЗВО підтримує закордонні стажування здобувачів PhD-програми. Можливості отримання грантів на дослідження, стажування широко висвітлюються на сайті ТНМУ (<http://surl.li/evgxm>). Інформуванням здобувачів та підтримкою щодо оформлення грантів опікується відділ менеджменту наукових проєктів, міжнародних зв'язків, комунікацій та маркетингу (зустріч 8). Сертифікати щодо міжнародного стажування здобувачів, участі у міжнародних форумах і проєктах представлені на інтернет сторінках аспірантури профільних кафедр <https://cutt.ly/3oO2Kzh>, <https://cutt.ly/VoO9AQE>. Відбувається відповідна міжнародна співпраця в рамках даної ОНП, долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю в рамках співпраці з профільними асоціаціями. Так, здобувачка аспірантка Ковальчук Н.І. є членом Міжнародної дослідницької організації з дитячої ревматології PRINTO, Перестюк В.О. брала участь у тренінговій програмі «linical Research Methodology», здобувачки Панченко О.І. та Лабівка О.В. залучені про проєкту RECOOP (відомості СО; зустріч зі здобувачами; <http://surl.li/evgkx>). ЕГ пересвідчилася, що наукові здобутки аспірантів активно публікуються, в тому числі ц у міжнародних журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus та WoS (<https://cutt.ly/3oO2Kzh>, <https://cutt.ly/VoO9AQE>).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ пересвідчилася, що науковими керівниками аспірантів є доктори наук, професори, що очолюють виконання кафедральних науково-дослідних робіт (<http://surl.li/fjids>), є виконавцями наукових проєктів, що фінансуються за кошти державного бюджету (проф. Павлишин Г.А. та проф. Боярчук О.Р.; <http://surl.li/fgzql>), залучені до міжнародних грантів (проф. Боярчук О.Р.; <http://surl.li/evgxm>). Результати виконання НДР регулярно публікуються у статтях, в тому числі у провідних журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS (проф. Павлишин Г.А. h-індекс 10; проф. Боярчук О.Р. h-індекс 18 у <https://scholar.google.com.ua>). Результати їх досліджень впроваджуються у практику через публікації монографій та оформлення патентів на корисні моделі (<http://surl.li/glymo>; <http://surl.li/gldvl>). Так, наприклад, проф. Павлишин Г.А. має 7 патентів. Результати науково-дослідницької діяльності співробітників впроваджуються в освітньо-науковий процес ЗВО, в практичну діяльність закладів охорони здоров'я (зустрічі із НПП та роботодавцями; відкрита зустріч).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В університеті створена система забезпечення дотримання академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності наукових керівників та аспірантів, що висвітлено у Кодексу академічної доброчесності та етики (<http://surl.li/bkldid>) та регулюється низкою нормативних документів ТНМУ (<http://surl.li/bjcx>). ЗВО є активним учасником проєктів, семінарів (<http://surl.li/bbfku>) та конференцій (<http://surl.li/bjbl>) з академічної доброчесності (відомості СО; зустрічі з адміністративним, допоміжним персоналом та фахівцями дотичними до атестації здобувачів). Система дотримання академічної доброчесності включає антиплагіатні системи Unicheck та StrikePlagiarism з достатнім ліцензійним обсягом у вигляді кількості друкованих знаків (відповідно на 35 680 000 знаків та 48 048 сторінок); наявність комісії з академічної доброчесності, комісії з біоетики, комісії з перевірки первинної документації дисертаційних досліджень та особи, відповідальної за дотримання принципів академічної доброчесності (зустріч з представниками комісій, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів). На запит ЕГ було надано приклади результатів перевірки статі та дисертаційної роботи здобувачки на плагіат (п.9 документів на запит), що дало змогу переконатися у дієвості системи дотримання академічної доброчесності у ЗВО. Наукові роботи здобувачів проходять оцінку на відповідність етичним принципам двічі – на етапі планування та апробації дисертації (п.11 документів на запит; зустріч з представниками комісій, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів). Перевірка своєчасності складання, повноти, правильності ведення та збереження первинної документації дисертаційних наукових досліджень здобувачів здійснюється комісією з перевірки первинної документації дисертаційних досліджень, яка діє згідно з відповідним положенням (п.12 документів на запит; зустріч з представниками комісій, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів). ЕГ пересвідчилася, що за час функціонування ОНП не виявлено випадків порушення дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності, як наукових керівників, так й аспірантів (зустрічі зі здобувачами, НПП; з представниками комісій, дотичних до наукової складової навчання та атестації здобувачів; п.11 документів на запит – приклади результатів перевірки наукових робіт на плагіат). Згідно нормативним положенням ЗВО, якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник позбавляється права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад терміном на 2 роки (<http://surl.li/bklig>). Під час зустрічей гарант та представники адміністрації ЗВО засвідчили, що у випадку порушення академічної доброчесності науковим керівником або здобувачем ступеня доктора філософії, передбачена система репутаційних покарань, притягнення особи до дисциплінарної відповідальності згідно з чинним законодавством та внутрішніми розпорядчими документами університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП в цілому відповідає науковим інтересам здобувачів ступеню доктора філософії і забезпечує їх повноцінну підготовку до науково-практичної діяльності у ЗВО за спеціальністю 228 «Педіатрія» (підкритерій 10.1). Дослідницькі та викладацькі навички формуються під час опанування здобувачами обов'язкових та вибіркових компонентів ОНП. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямам досліджень їх наукових керівників та кафедральній науковій тематиці (підкритерій 10.2). Університет організаційно забезпечує та матеріально підтримує проведення наукових досліджень та апробацію і публікацію їх результатів, включаючи міжнародні форуми та фахові наукометричні видання (підкритерії 10.3 та 10.4). Наявна критична маса дослідників, які спільно працюють над однією науковою проблематикою, що дозволяє формувати фахові разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів (підкритерій 10.5). У ТНМУ створена система забезпечення дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів, заклад вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності (підкритерій 10.6).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Необхідні універсальні навички дослідника набуваються низкою односпрямованих навчальних дисциплін, в яких фрагментарно та несистемно представлені питання біостатистики, що на думку ЕГ призводить до того, що недостатньою мірою набуваються навички самостійної обробки отриманих даних здобувачами (підкритерій 10.1). ЕГ вважає за недоцільне розпорошення у такій великій кількості різних дисциплін базових дослідницьких навичок зі статистичної обробки. Більш доречним є виділення однієї освітньої компоненти з більшою кількістю кредитів ЄКТС, що буде формувати дану групу компетентностей, наприклад біостатистика, медична статистика тощо.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст освітньо-наукової програми 228 «Педіатрія» для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в цілому відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує повноцінну підготовку фахівців у галузі

педіатрії, здатних самостійно виконувати науково-педагогічну роботу, проводити власне наукове дослідження та впроваджувати отримані результати у навчальний процес і практичну діяльність. ЕГ дійшла до висновку, що ОНП має в цілому позитивні характеристики та узгодженість за підкритеріями 10.2 – 10.6. Виявлені несуттєві недоліки за підкритерієм 10.1 суттєво не впливають на якість освітньо-наукової програми, а ОНП загалом відповідає рівню В за Критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У підсумку експертна група хоче зазначити, що закладом вищої освіти було забезпечено безперебійну роботу під час проведення дистанційної експертизи, налагоджено допуск до всіх необхідних документів та матеріалів, оперативно й у повному обсязі надано відповіді щодо документів на запит. Поряд з силабусах навчальних дисциплін були виявлені технічні помилки, які були скориговані під час дистанційних зустрічей, при опрацюванні документів на запит і враховані під час складання звіту експертною групою.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Крячкова Лілія Вікторівна

Члени експертної групи

Токарчук Надія Іванівна

Брезицька Дануся Михайлівна